
41176

MIRACVLA CHYMICA, ET MYSTERIA MEDICA.

MIRACVLA CHYMICA, ET MYSTERIA MEDICA.

Libris quinque enucleata, quorum ſummam pagina verſa exhibet.

STVDIO ET OPERA

PHILIPPI MVLLERI

Friburg. Briſgoi, Philoſoph. & Med. D.

ROTHOMAGI,

Sumpt. IOANNIS BERTHELIN, Bibl.

M. DC. LI.

LIBER PRIMVS, de Lapide Philoſophico, & eius præparatione.

LIBER SECVNDVS, DE Particularibus tranſmutationibus.

LIBER TERTIVS, DE Præparationibus rarioribus ex mineralibus præcipuis, ☿, ♁, Vitriol. Tart. Arſen.

LIBER QVARTVS, DE Modis ſecretioribus ex vegetabilibus ſimplicibus faciendi Extracta, Aquas deſtillatas, Balſamos. Eſſentias & Sales Philoſophicos, item ex quibuſcunque lapidibus tincturas elicere.

LIBER QVINTVS, DE Medicamentis variis ſecretioribus, & rarioribus ad omnes morbos totius corporis humani.

REVERENDISS. ET SERENISS. MAXIMILIANO III. AVSTRIÆ ARCHIDVCI, Duci Burg. Theutonici ordinis Principi, &c.

Domino Clementißimo S. D.

NIHIL in vniuerſo hoc, ſub Sole aut ſupra Solem immutabile eſſe, Illuſtriſſ. Princeps, adeò decantatum eſt apud politiores rerum naturalium ſcrutatores: vt dubitare hac de re, hominis aphiloſophi eſſe, non immeritò dicatur. Quanquam enim cœleſtia corpora vulgari Peripateticorum opinione tanquam corruptionis,

& omnis mutationis expertia celebrantur : attamen qui altioribus nituntur principiis, longè aliter, dum in iis mutationem deprehendunt, sentiunt. Sub Sole mutationem subire omnia, apud omnes extra controuersiæ aleam positum est. Et quemadmodum in macrocosmo, ita & in microcosmo, omnibusque ad eum pertinentibus, non minores deprehenduntur mutationes. Oritur homo & moritur. Mutatur moribus, ætate, corporis statura, temperie, animi habitibus, bonis fortunæ, & quibus non? Hodie hic diues, ille pauper. Cras inuerso ordine rotam voluit fortuna. Regna omnia & ditiones mutationem subeunt, nec diu vni hero submittunt fasces. Quod cuiuis manifestum, qui cunctos mundi angulos animo saltem perlustrat, & quàm pluribus ab hinc annis variis paruerint dominis, attentius examinat. Neque regna tantùm mutantur, sed hominum linguæ etiam

adeo vt nostri sæculi homines, siue Germani, siue Itali, siue alij maiores suos ante aliquot secula qui vixerunt, si reuiuiscerent, nequaquam intelligerent. Mutantur & religiones, imò artes & scientiæ præclaræ omnes mutantur, atque hinc inde migrant. Olim Ægyptij claruêre variarum rerum notitia & doctrinâ excellenti. Ab his migrarunt Musæ in Græciam. Græcis deinde relictis in Italiam & vicinas regiones auolarunt. His retroactis sæculis Alpes transuolarunt, in Germaniam & vlteriores regiones Septentrionales; quibus hodierno sæculo nulla regio cultior est moribus & scientiis. Econtra, quæ olim politæ regiones, modò barbariei cœno miserè volutantur. Ægyptiis & Græcis hodie quæ gens barbarior? At quondam quæ cultior & politior? Italis olim qui doctiores, qui bellicosiores? Hodie Germani & vicini Boreales palmam penè in omnibus præripiunt. Et nisi

ingratitudinis notas subterfugere votis modisque omnibus cupimus, verendum vtique ne & nos simili pœna Deus ille summus artium & scientiarum author afficiat. Atque quod modò de artibus in genere pronunciatur; vel maximè de arcanis naturæ Chymicis & Medicis dici potest. Hæc enim moderno sæculo gelidam ad Arcton florent vigentque; sub Solis ardore iacent torpentque. Cuius rei testes esse possunt volumina de his artibus hîc neglecta, ibi benè multa hactenus edita: quibus non pauca naturæ arcana aperiuntur. His si ego nonnulla adiungo antea non publicata; talentum mihi à DEO commissum non malè me seruasse arbitrabor. Cui verò potissimum hunc laborem meum consecrarem, non diu deliberandum fuit. Occurebat enim vel antequam ad hoc me opus accinxi, T. C. Illustr. Princeps; qui Pater patriæ nostræ & Dux à DEO opt. max. constitutus

es: quo nomine cum tibi me meáque omnia debeam, in submissionis signum hanc lucubrationem meam tibi offerre volui debuique. Accedit & hoc, quod præter sapientiam & pietatem incredibilem in C. T. elucentem; amor quoque variarum & arcanarum scientiarum, imò & notitia non vulgaris C. T. radicitùs inhæreat. Quamobrem tum has ob caussas, tum ob innatam C. T. totique domui Austriacæ benignitatem, hunc fœtum meum, licet immaturum, te fronte serena suscepturum haud diffido. DEVS opt. max. C. T. nobis diutissimè sospitem & florentem tueatur. Datum Friburgi Brisgoiæ, 4. Augusti, Anno 1610.

C. T.

Subiectiss.

PHILIPPVS MVLLER.

LECTORI
CANDIDO.

RATIONEM *instituti mei, Lector Candide, vt te edocerem, operæ pretium esse duxi. Et initio quidem cur librum hunc tali titulo præfixo in lucem prodire volui. Etenim non sum dubius videri multis pomposum nimis & fastuosum. Sed nomina hic rebus suis conuenire deprehendet is, qui libellum totum animo & oculis percurrere non grauabitur. Quæ enim se miracula non pandunt in Lapide Philosophico, particularibus transmutationibus, salibus Philosophicis, extractis, aquis destillatis, &c. faciendis? Quæ non mysteria Medica in parte Opusculi huius vltimâ? Lege ergo primùm & intellige, deinde iudica, nec priùs. Non equidem sum nescius, artis huius magistro non esse miracula nec mysteria. Sic enim & in omni arte vel abstrusissimâ nihil perito admirandum aut rarum est. Sed*

hæc transeant. Quare autem luci publicæ dare volui hunc laborem meum, sola caussa est vtilitas publica: quam vt respicerem, monuere amici complures & editionem rogauere. Neque ignotum est doctioribus, quantâ laborent in charybdi hodie Pharmacopœi suas illas operosas & numerosas receptas venditantes, crudo modo confectas, quibus si meliores nos aliquas exhibemus: Apollini gratiam: imò Hygiæ & Panaceæ parent. Deo ter. opt. ter. max. Idem tibi Lector faueat; & tu mihi. Vale.

VIRO CLARISS. ET EXCELLENTISS. DN. D. PHILIPPO MVLLERO FRIBVRgensi, Chymiatro peritissimo, S. P.

Casp. Bartholinus Danus, Doct. Philosophus & Medicus.

ERGO tandem diffusurum te inaudio, MVLLERE mi oculissime, ingenij monumenta; satis diu hucusque occultata. Numerò censebis, sat scio, in lucem efferri. At censet præter te nemo alius. Cùm inuncti olim fuimus sermonibus in Italiâ, regionum illâ reginâ; memoriam tibi refrico, quid condixeris, nempe vt de editione non tardares, ob operis argumentũ; quod

pro publico bono. Præſta (age) fidem! Mihi verò amorem: qui, quoniam corpore non licet, animo tibi iunctus ſum, optima illâ parte mei. Coitum illud inter nos amicitiæ fœdus, fac non niſi nobiſcum moriatur. De me, ita me ſancta Hygeia noſtra amet, hunc affectum tibi ſpondeo: qui vehemens (Amicitiæ genium iuro) in te fuit, ſtatim ac concepi. Quia verò virtutis cauſsâ, quæ æterna; æternùm alam: quamquam & ob mei amorem reciprocum; quo pluris me facis & æſtimas, quàm mea mediocritas meretur. Præſta, inquam, fidem, & Miracula illa tua Chymica ede. Ede: ne talentum tibi à DEO commiſſum humi ſeruaſſe videare. Metuis ab obſtreperorum quorumdam, ad naſcentem Famam tuam obruendam conatibus? Ride, viciſſim irride, & ſolo contemptu, vt facis, ab iſtis te vindica. Immò felicitatis loco habe. Quò enim plures in ramos luxuriauit arbor; eò ſtrepitum denſiorem ab au-

ra vehementiori commota edit; fortiùs verò, quàm paucioribus à ramis instructa alia, resistit: Ita Fama. Virtus, Eruditio; quò se expandunt magis, augentur, multiplicantur; eò magis etiam inuidorum tempestate, & maliuolorum turbine premuntur, turbantur, rapiuntur; non opprimuntur, non exturbantur, non abripiuntur. Per eam caussam optabis potiùs vel cœli & terræ in te commotionem: ceu infallibile signum Virtutis densioris, Famæ explicatioris. Interea ita Famam capta, quasi contempturus: ita contemne, quasi captaturus. Vt mundum perlustrando, mundum contemnere discimus: sic Famæ blandientem auram anxiè captando, eamdem pro aura, vmbra, nihilo habere. Interim Famæ & Gloriæ contemptu, in eorumdem præmium; vtut non affectatum, nolentes volentes incurrimus. De me scire vis, & rebus amici, quo versentur in cardine? Habe pauca. Feruere modò sub mani-

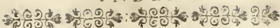
bu. meis Medica varia, quæ exire gestiunt, & in iis præire: Paradoxorum Philosophicorum & Medicorum Centuriæ aliquot; opuscula nonnulla Anatomica: Tractatus de Cauteriis, de Opio & Laudanis opiatis Liber, &c. Vtinam cum bono aliquo publico: Conor quidem magis, quàm efficio: volo, quàm possum, in publicum prodesse. Præ me fero. Nec tamen omnem destituit conatum effectus, nec omnem potestas voluntatem. Tu ecquid iam agas, & cum primis ecquid valeas, fac me scitiorem: atque in me iis, quem ostendisti, certus à Bartholino eadem tibi fore: Salue à me ex animo, qui ex animo tibi cupio: & parentem tuum, senatorem amplissimum, naturæque amatorem, & indagatorem haut postremum à me saluta.

Viro Clariſſimo
DN. PHILIPPO MVLLERO, Phil. & Med. Doctori, Chymica Miracula & Medica myſteria edenti, &c.

EDe tuum ChymicumMedicumq;, PHILIPPE, libellum:
Et ſubtile ampli profer opusGenij.
Exiguæ molis liber eſt. ſed myſtica rerum
Pōdera ſi video,grāde volumē erit.
Immenſo lapidi ceu gemma minutula præſtat:
Sic liber ingēti præualet iſte Libro.
Ne dubita quæſo venientem admittere laudem.
Dignus es, vt curæ præmia digna feras.
Digna feres etiam: tantùm hæc myſteria promas.
Cui tu das,famā dat Medicina tibi.

Francofurti ad Mœnum ſcribeb.

IANVS HEERMANNVS
Sil. Poët. Laur. Cæſ.

LIBER PRIMVS.

De Lapide Philosophorum.

LIBER SECVNDVS.

LIBER TERTIUS.

De Præparationibus rarioribus ex mineralibus præcipuis, ☿, ♁, Vitriol. Tart. Arsen. 49

LIBER QVARTVS.

PHILIP. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. & Medic. D.

LIBER I.

DE LAPIDE PHILOSOPHICO.

PROOEMIVM.

MATERIAM aggredior, fortunante DEO, à tot iam sæculis celebratam & etiamnum quotidie decantatam, raram tamen in opere & paucissimis obuiam, non quidem ob difficultatem, cùm opus sit mulierculaǵum, sed authorum ob obscuritatem, perplexamque scribendi rationem; qui, vt quiduis in hac arte obnubilent, nihil

intentatum relinquunt. Et hac quidem parte multò magis peccant neoterici omnes, quàm vllus antiquorum, qui quidem dilucidiori sermonis genere in hoc explicando naturæ mysterio semper vsi sunt: vt nisi recentiores semper magis magisque tenebris obuoluissent; non ita tardè plures ad optatam metam peruenissent. Neque dumtaxat obscuritatem studiosè sequuti sunt; verumetiam inuersum & præposterum dicendi ordinem; vt quod primum in opere esse debet, aliqui vltimo adiudicauerint loco. Aliqui etiam immiscuêre alienissima, quæ ad hoc mysterium non plus quàm fabulæ Æsopicæ faciunt. A quibus vitiis omnibus ego sanè quantum fieri potest & licet, immunis esse studebo, non quasi experientiam in hoc diuino & raro opere habeam (neque enim eò aspirare audebo) sed quasi dilucidiùs producturus & ordine optimo, quæ alij & antiqui, & recentiores inordinatissimè

atque obſcuriſſimè protulêre. Et re vera ſatius eſſet eos qui quotannis ferè hac de re ſcripta promulgant, imperfecta & obſcura, tacuiſſe penitus; quàm temporis & pecuniæ tum ſibi, tum aliis diſpendium peperiſſe. Quamobrem quod ante me factitatum neſcio, luci publicæ dabo, non quidem quod experientiâ habeo (hac enim me carere ingenuè antea faſſus ſum, & identidem non infiteor) ſed quicquid veri ex recentiorum & antiquorum libris editis rationis ſcrutinio complecti valui, quicquid ex libris vetuſtiſſimis manuſcriptis in Germania & Italia viſis haurire potui, quicquid denique ex virorum doctiſſimorum amicorumque colloquiis percipere ſtudui, daturus figuras exactas turris Philoſophicæ huic operi inſeruituræ, & partium eius omnium; deinde materiam Lapidis, quantum intelligere licuit; tandem eius præparationem, abſolutionem &

perfectionem quæ ſpectare videntur : vt cui otium & ad hanc rem animus, non difficilis in hæc arcana pateat acceſſus. Atque hæc omnia tractaturus, inſuper habito diſcrimine eorum omnium, qui de Lapide Philoſophico quæ dicuntur omnia ſalsè rident, ceu falſa, nugatoria & impoſſibilia, in quos ſi verbum ego aliquod mutire vellem, cum iis vtique penitùs inſanirem. An fortè fictitius eſt Lapis ille, quia eum non tradunt Hippocrates, Galenus & Ariſtoteles? O quàm multa hodie nota ſunt, illis quæ nunquam innotuêre! Nec deſunt infiniti auctores, viri magni, iis partim antiquiores, partim recentiores, huius notitiam qui habuêre optimam. Putant vnam ſpeciem in alteram tranſmutari non poſſe. O delirantem inſcitiam. Diffidunt oculis propriis videntibus infinitas res in alias ſemper mutari, & vnum ſemper ex altero fieri. Videntibus

etiam oculis & audientibus auribus diffidunt, variis in locis factum verum per artem aurum (non dico naturale, quod nonnulli imperitè effutiunt, cùm per artem quod fit, artificiale fit) optimum & sincerum, probationes omnes sustinens: quod qui videre cupis, orbem Christianum perlustra, saltem vicinas tibi orbis partes & vrbes. Si materno solo inhæres semper, oculis pervolue Barnaudi de Christa libellum, plurimis experientiis nominatim citatis verissimis refertum. Sed desino hanc in rem verba facere, quia apud verè doctos & veros Philosophos hæc in dubitatione nunquam posita sunt. Insinuanda tamen hæc fuerunt ob tyrones, qui à magistris suis imperitioribus & Galeno ceu DEO vnico adiuratis, credere coguntur & defendere, quod vltra sapientiam magistrorum nihil sapit. Adeò infelicia hæc sunt sæcula, quibus moderni Doctores

discipulos suos se superiores fieri non optant, imò vetant, quibus inquam, ipsi etiam discipuli, nihil sublimiùs cogitant, animoque scrutantur, quàm quod à præceptoribus didicêre. Vnum ingeminat vulgus. Vbi illi aurifices & Alchimistæ? Cur non monstrant cuiuis se artem tenere, vt fides iis faciliùs adhibeatur? Nuspiam tales apparent in vlla regione homines, quos inde victitare, multò minùs ditescere notum est. Ad quod respondeo dici rectissimè illud: Notum non esse. Etenim qui thesaurum inuenit pretiosum, potest ne tam exiguæ mentis esse, vt iis ostendat & aperiat, à quibus sibi periculum, ignominiam, calumniam exinde imminere certus est? Ita infelicissimi illi, qui aliis scientibus sciunt hanc Lapidis conficiendi artem. Modò reges & principes ceu aucupes, eam ab iis poscunt aut per pollicitationes magnas fauoris & honoris obtinendi, aut per minas, carceres, torturas, mortem. Ab his si liber

es, ad minimum ludibrio vulgi expositus eris, & Alchimiſtæ nomen hodie vltra modum exoſum audies. Quam ob cauſſam ego huius in Lapide arcani operationis modum manualem tenere nunquam herclè exoptarem. At animo ea ſpeculari, quæ in natura admirabilia ſunt, & non brutis, verùm ſoli homini conſideranda data, nemo nunquam prohibuerit. Quocirca ad rem aliis ſepoſitis propero.

CAPVT PRIMVM,

DE

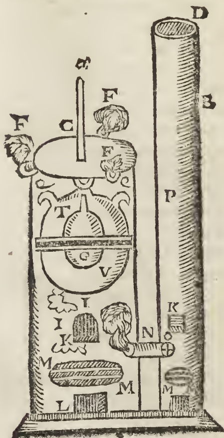
INSTRVMENTIS AD OPVS Philosophicum idoneis.

INitio atque ante omnia turrim extruere oportet rotundam vel quadratam ex coctis lapidibus modicè crassis, cuius internis parietibus circulus infigitur ferreus, & huic capella cum tegmine imponitur: in qua ouum Philosophicum constituitur, cuius collum supereminet nonnihil supra fornacem. Fornax autem tribus supernè foraminibus donatur, vt obstructis iis omnibus calor quasi quarti gradus regnet; duobus obturatis, calor tertij gradus; vnico secundi, & omnibus apertis primi gradus ignis teneat. Alia minor turris, vel pars turris pro carbonibus iuxta ædificatur minùs capax, habens infernè tubum in priorem partem ingredientem. Quæ om-

nia patent optimè in ſubiectis figuris, earumque declaratione.

Sequentes decem figuræ Conſtructionem turris Philoſophicæ edocent.

Figura I.

PRIMA FIGVRA TOTAM turrim cũ vasibus impositis; ac si iam opus sub manibus ferueret, repræsentat.

A *Prima turris pars vasa continens.*

B *Secunda pars, carbonum receptaculum, replendum vsque ad summum, priùs tamen in imo carbonib. probè accensis.*

C *Primæ partis summitas, quæ inter operandum tegitur, ita tamen vt collum oui ad latitudinem manus emineat.*

D *Secundæ partis summitas etiam tegenda impositis carbonibus.*

E *Fundamentum.*

F. F. F. *Foramina per quæ calor egreditur, vt ijs clausis calor intendatur, apertis remittatur.*

G *Ouum Philosophicum.*

a. *Ipsius colli initium.*

H. H. *Ferreus circulus, cui capella ouum continens innititur.*

I. I. I. *Locus fornacis vacuus, vapore calido tamen plenus.*

K *Orificium fornacis per quod carbones immittuntur.*

L. *Orificium infimum per quod cineres eximuntur. Vtrumque autem orificium probè occludatur.*

M. M. *Craticula ferrea carbones sustinens, & cineres transmittens.*

N. O. *Canalis ex secunda parte in primam tendens.*

P. *Locus carbonum.*

q. q. *Ansulæ tegminis.*

T. V. *Capella tegmine tecta.*

Reliquæ figuræ omnes turris partes speciatim exponunt.

FIGVRA II.

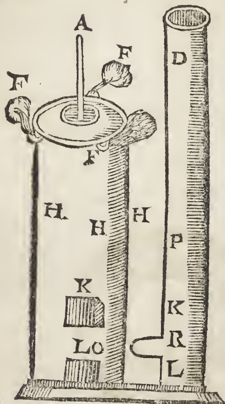
Figuram lapidum, & formam constructionis vtriusque partis turris refert. Fig. II.

f. f. f. *&c. Lapidum coctorum figura; longitudine 2. palmarum vel 8. digitorum.*

FIGVRA III.

Primam turris partem eamque maximam oſtendit.

F.F.F, *vt antea*, HHH *Locus circuli ferrei*. K & L. *Vt antea*. Q. *Locus vbi canalis ſecundæ partis ingreditur*. a *Collũ prominens vt antea; vt calor oui ex calore colli percipiatur*.

FIGVRA IV.

Secundam turris partem explicat.

D. *Eius summitas tecta.*
K. L. N. *Vt antea.*
O. *Principium Canalis.*
R. *Interstitium vel Cancelli ferrei, carbones ne illabantur.*
P. *Spacium, in quo prunæ.*

FIGVRA V. & VI.

Capellam cum tegmine repræsentat.

T. *Tegmen Catini fictile vel Cupreum.*
S. *Eius foramen per quod collum oui se exerit.*
V. *Capella fictilis vel cuprea cineribus quernis plena.*
XX. *Eius summitas qua coniungitur artè cum yy.*

qq. *Ansulæ tegminis.*

FIGVRA VII.

Circulum ferreum depingit.

HHH. *Circuli cuspides turris parietibus infigendi.*

Z *Circuli capacitas.*

FIGVRA VIII.

Craticulam exhibet.

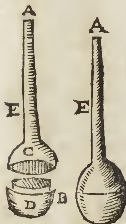
Fig. VIII.

FIGVRA IX.

Ouum Philofophicum integrè proponit, quod in medio eft apertile.

Fig. X. Fig. IX.

a. *initium Colli in ouo.*

e. *collum oui.*

b. *interftitium fuperioris fundi partis, ab inferiori.*

FIGVRA X.

Oui partes difiunctas effigiat.

a. & e. *vt ante.*

c. *fuperior fundi pars, quæ excipitur ab inferiori.*

d. *inferior pars capacior & fuperiorem in fe recipiens.*

CAPVT II.

DE
MATERIA LAPIDIS
in genere.

ARtifex quiuis inſtrumẽtis comparatis materiam quærit, ex qua opus aliquod ſui artificij fabricet. Ita & nos inſtrumentis delineatis, antequam de operatione aliquid dicamus, materiam primùm ſubiectam, ex qua Lapis noſter generabitur, proponemus. Et remotam quidem primamque materiam iam adferemus, quæ triplex, ☿, Lun. ☉ Omnis enim perfectio in trino conſiſtit. Vnde illud: Trinum omne perfectum. Hinc ſumma & independens perfectio licet vna, trina tamen. Ab hac ſi diſcedas, ſpiritus immateriales reperies triplices: Bonos, Malos & Medios. In homine ipſo omnia perfectiora trinitatem amant. Tria ſunt membra prin-

principalia : Cor, Cerebrum, Iecur: ex quibus triplices oriuntur per totum corpus ſparſi canales : Arteriæ, Nervi, Venæ : atque in his triplices ſpiritus pro totidem facultatibus : Vitales, animales, naturales. Imò vt breuibus rem, ne nimis extra rem procedatur, expediamus : in ipſo humano ſexu trinum reperies : Marem, fœminam, Hermaphroditum. In hoc autem opere noſtro, Sol, mas eſt, Lun. fœmina, ☿ androgynus: quæ concurrere ad vnum opus debent. Nec quicquam artis filium mouere debent diſcordia nugatoria aliorum, qui materiam docent, *tart. vitriol.* ♁, □, vinum, acetum, vrinam, menſtruum, ſemen, ſecundinam, ſanguinem, Chelidoniam, Lunariam, Salamandram, & alia infinita. Etenim aut artem ignorant, aut metaphoricè loquuntur, vt intelligant aliud ſimile ex colore, conſiſtentia, aut quauis alia affectione. In vanum ergo laborant miſeri, qui extra me-

talla materiam operationis quæ-runt : vtinam vulgatum illud Philoſophorum omnium animo circumferrent : ſimile generat ſibi ſimile. Nunquid bos leonem generat ? An homo herbam aliquam, aut planta metallum ? Verum eſt, fuit, eritque ſemper hominem generare hominem, equum ex equo procreari. Vel, quod idem eſt ; ex ſemine hominis hominem, ex equino equum; ex rutæ ſemine rutam pronaſci, non ſaluiam. Sic aurum nunquam facies ſine auro, nec argentum abſque argento. A quâ ſemita ſi quis exorbitat, iam ſe oleum omne & operam perditurum certò perſuaſum habeat, etiamſi vitæ ſuæ omnes annos, omneſque facultates impendat. Et quia tales reperiuntur complures, qui multos annos, & ſumptus immenſos faciunt in hoc opere, moneo tales veram artem haudquaquam callere, cum & pauco tempore, nempe menſium aliquot, to-

tum negotium absoluatur, & sumptus pauci satisque tolerandi requirantur, cum parum expensarum quiduis, præter solos carbones, exigat.

CAPVT. III.

DE ☿.

IN genere hactenus explicatum est, triplicem requiri Lapidis celebris istius materiam.

In specie nunc & particulatim quamlibet expendamus. Primum occurrit Hermaphroditus ille nempe Merc. Caue autem intelligas vulgarem illum & leprosum, ad opus nostrum omninò ineptum. At, inquies, vbi itaque quærendus & vnde? Hunc quod attinet, scias eum incarceratum esse, & compedibus permultis vinctum. Nemo liberat & expedit præter philosophum: qui quotidie eum videt, licet carcer fenestris

careat & ostiis, quam ob caussam vulgus eum non videt, non agnoscit, licet quouis momento in omni totius mundi loco omnis homo habeat, pauper & diues, noctes, diesque. Manibus eum omnes contrectant, pedibus conculcant; aut aliter contingunt: nec tamen agnoscunt, quia Carcer caret fenestris & ostiis. Quidam autem, quia vulgus eum attrectat, conculcat, contaminat, & sordidatum efficit, montem adiit, in quo laborare mineralium effodiendorum ergò audiuit viros quatuor cum binis mulieribus. Et in his omnes suum quæsitum in ventre portare, ex aliorum relatis habuit. Credidit. Montem ingressus est. Primum laborantem & fodientem acerrimè conspicit, fortissimum quendam & robustum hominem, militari & rubro vestitu; quia à militia post finitum bellum suum redierat, nec aliunde panem quærere potuerat. Ille hominem peregrinum

conſpicatus verbis duris ſciſcitatur, quem quærat, & cur ei animus adeo audax fuerit ea loca adeundi, ad quæ nemo ante ipſum appulerat. Peregrinus territus toruo & truci vultu, verbiſque nimis aſperis, leniter reſpondit: Audiui vir fortiſſime, de viris quatuor & binis mulieribus in hoc monte laborantibus, & ex longo labore materiam Lapidis Philoſophici poſſidentibus. Ego verò amore lapidis iſtius incenſus, non timui per ſaxa, per vndas huc magno labore & periculo aduolare. An ſpem facies me ex aliquo veſtrûm nacturum? Rectè audiuiſti, regeſſit primus, nos quatuor eſſe viros, binaſque fœminas, & habemus equidem quod quæris, omnes. Et tibi eius copia fieri quidem poteſt, an vero futurum ſit, ambigo. Nam ab vno faciliùs impetraueris, quàm ab alio. A me certè non habebis, niſi acerrimè mecum, tanquam perito cum milite,

decertaueris, & vita me orbaueris. Nam quod quæris, in capſula cordis mei geſto intimè. Inde nutrior ego, & omnes nos in hoc monte alij. Peregrinus ad hæc: O vir fortiſſime, durus es & robuſtus: nolo iam tecum certare Troilus cum Achille, licet aliàs fortè poſſem ceu Dauid cum Goliatho. Suadeo, inquit robuſtus ille laborator, ne me tangas, nec concubinam meam, viciuam, quæ & ipſa in pugnando acris eſt, & ſi ego leo, ipſa hercle leæna. Sed nec ſuaſor ſum, ſupremum noſtrum & Capitaneum aggrediaris cum ſua coniuge: nam rex & regina ſunt, nimia pompa affluunt & ſplendore: caue eos compelles, quamuis ſuperare poſſes. Verùm alios, ſi interiùs pergas, reperies, quos ſi ſuperaueris, voti compos eris. Pergit ergo peregrinus vlteriùs, donec tandem in virum incidit egregium, benè veſtitum, ſatis ſplendidum, quem compellat, vt priorem. Vir ille

negat ſe copiam daturum eius rei vnde ſibi vita & nutritio : nec ſibi tantùm , ſed & regi & reginæ imminere interitum ex re quam quærit. Peregrinus oculos circumquaque volutat, num quis quod facere animatus erat animaduerteret. Animatus autem erat ſtatim eum occidere , & ex ventre eius demere quod tàm ſtrictè ſeruarat. Et quia dixit regi & reginæ etiam imminere ex hac morte mortem , lætatur peregrinus , ſpémque concipit , ſe eos quoque interfecturum & ex iis theſaurum , quem quærit , eruturum. Vbi ergo peregrinus neminem adeſſe conſpicit, virum hunc aggreditur, iugulúmque petit. Vir ſplendidus parci ſibi petit, & reuelaturum , ſi parcit , arcanum quoddam ſtipulatur. Deſiſtit ergo peregrinus , & rogat quid ſit. Reſpondit ille. Si pergas interiùs ; ſenem reperies , qui plus ex theſauro quem queris poſſidet, quàm ego. Eum facilè ſuperabis,

quia ſenex eſt ; & quia proximus regi noſtro & reginæ eſt tanquam Ianitor & Clauiger , eo ſuperato acceſſum habes ad regem & reginam interficiendum liberrimum. Abit itaque peregrinus, & tandem ſenem offendit quendam ſitu panniſque ſqualidum , miſerrimum , abiectiſſimum omnium , ideoque triſtem & mœſtum. Hunc ſimili ſermone aggreditur Peregrinus. Senex verò infit : Vir optime, qui hîc rem magnam , quamque principes & reges nunquam inueniunt , inquiris: apud me inuenire quidem potes facilè , & me etiam in dimicando ſuperare, quia ſenex ſum & debilis,nec quæſitum meum in corde intimo porto, vt primus cum concubina ſua , ſed in ventriculo : vt nutriatur inde ſemper meum & aliorum omnium corpus: Interim & vita mea demitur : ſi hoc mihi , quod quæris aufers. At parce quæſo vitæ meæ , quia ſenex ſum, pauper & inglorius. Meliorem the-
ſaurum

ſaurum apud vicinum meum reperire potueras, qui ſuperbus & ſplendidus, reginæque affinis noſtræ. Hunc ſi ſuperaſſes, pretioſiorem habuiſſes theſaurum, quàm apud me egenum. Nunquam enim ſplendida & optima apud pauperes inuenies & inhonorabiles. Peregrinus miſeratus ſenis, quē facillimè conficere poterat; & cogitans ſe malle ſplendidiorem theſaurum ab alio vicino vi & armis rapere, ſi ſponte non daret, vale dicit ſeni. Interim ſenex, quia theſaurum ſatis pretioſum poſſidens, verbis peregrinum deluſit vitæ retinendæ cauſſa, ſubriſit. Vidit hoc retroſpiciendo peregrinus. Et quid, rediens inclamat, me derides ſenex ſceleſte? Iam cognoſco te ſimulare paupertatem, & theſaurum copioſiorem, vt narrauit alter, te poſſidere. Itaque ſume pœnas tui irriſus, & hac manu meâ occumbe. Atque ita morti ſenem deſtinat.

Hactenus per parabolam loquuti ſumus, ſed ſapienti hæc ſunt clariſſi-

ma. Quod si clarius quis rem exponi cupit; percurrat Librum nostrum totum, vbi sparsim locis variis materiam hanc apertissimè & nomine tenus proposuimus. Hoc enim loco illud facere non licuit, ob homines improbos, qui arte fortè abuti possent. Eruditus autem dum librum percurret, aut saltem paucas paginas, eruditior hac parte euadet. Legat autem, perlegat, relegat, quæ diximus & dicenda sunt; nec desperet si primam faciem obscuritas obnubilat; nam tandem post nubila Phœbus. Sæpiùs perlegendo intelliget.

Notum itaque ex præcedentibus fit, Vnde petendus ☿. Nunc quomodo ex ventre corporeo nasciturus, enucleandum esset. Hunc modum eiusque varietates omnes insinuârunt Philosophi; omnes libri Chymici ad nauseam inculcârunt. Vnde illud Philosophorum: Fac Mercurium per ☿. Quæ cum notiora sint multis, non opus est in hanc rem verba plura facere.

CAPVT QVARTVM
DE
Præparatione & Purificatione Merc.

Recipe iam tuum ☿. & purga diligenter, colando per pannum lineum triplicatum mundum, aliquoties, donec purus instar aquæ limpidissimæ & crystallinæ appareat. Repudiamus purgationes illas, per acetum, salem, vrinam, calcem viuam, vitriolum, aliaque corrosiua: quæ potiùs humiditatem mercurij destruunt, quàm exaltant, & ita dispendij plus faciunt quàm compendij.

CAPVT QVINTVM

DE

Lun. & Sol. atque eorum Præparatione.

ALtera Lapidis Materia, quæ fœmina appellata eſt, ſequitur Lun. quæ à mineris petatur puriſſima, nullis vſibus trita, non nimium ignem experta, non alienis permiſta, ſitque facilè malleabilis, in ſumma, quæ in ſuo genere optima haberi poteſt: ſitque in bracteas ſeu laminas tenuiſſimas ducta, quamuis alij in calcem redigant. Atque idem de Sole dictum puta: quod ſit colore ſaturato, quantum fieri poteſt, ductile & puriſſimum. Nam vt ſementem feceris, ita & metes.

CAPVT SEXTVM
DE
OPERE IPSO.

QVæ præcedere opus ipſum debent, priuſquam artifex ſe ad laborandum accingit, hucuſque inculcauimus. Aggrediemur nunc opus ipſum, quod nemo non exoptat auidiſſimè, & quod alij ſatis obſcurè docuêre, nos apertius in lucem producemus: neque poſt hac in operatione difficilis erit verborum ſenſus. Hoc verò imprimis notandum venit, in operatione ad album vel rubrum diſtinctam adhibendam materiam, ſed operationem eſſe eandem. Itaque quod hîc de operatione ad album dicetur, de ea quoque, quæ ad rubrum tendit intelligendum veniet.

Primùm autem de materiæ putrefactione dicendum, quam deinde ſequitur reſuſcitatio & exaltatio. Ne-

que hæc emergere poteſt, niſi illa præceſſerit. Eſt etenim vnius generatio alterius corruptio, & è contra. Semen in terram coniectum cuiuſcunque herbæ primùm temporis tractu putrefit, & formam ſuam amittit: quo facto noua vis, quæ antea latuit & ſe occuluit, accedente calore cœleſti ſe exerit, & terra ſemen continens rore pluuiaque madefacta promotioni eſt, vt in aliud corpus præſtantius & nobilius exurgat putrefactum ſemen, fructum ferat & multiplicem ſobolem. Hoc naturæ ingenium eſt, etiam in animalibus omnibus, nutriuntur primùm & augentur paulatim, tandem generationem meditantur iuſto tempore, ſuique iuſto accedente augmento. Quod ſi in hominibus, animalibus & plantis verum hoc eſt, vti reuerâ nemo niſi ſponte cæcus non videt, cur in mineralibus hoc idem non eſſet, ſaltem analogicè? Dices, in animalibus ratio eſt diuerſa. Cum ſemen duorum ad om-

nem prolem requiratur: maris & fœminæ. Verùm Respondeo, quod in homine bina corpora continent semen, vnum postea semen constituentia: id in mineralibus vnum præstat. Et quidni? An non etiam in plantis semen ab vna procedit? Non enim ad producendum simile facit quidquam sexus ille masculinus vel fœmininus, qui plantis tribuitur, aut ob amorem mutuum, aut aliam ob proprietatem. Sed ne latiùs discurrendo instituti nostri fines transgrediamur, ad opus nostrum iam accedimus.

PARS PRIMA OPERIS.

Recipe, purissimi menstrui mulieris meretricis partes 12. Corporis infimi optimè loti partem j. Misceantur optimè, donec tota materia amalgametur in phiala ouali longi colli. Sed primò addantur corpori partes 2. vel 4. Menstrui, stent simul

per dies circiter quatuordecim, quo tempore corrosionis vis se exserit. Expressio postea fiat, & menstruum discedens seruetur. Restanti corpori affunde noui menstrui *part.* I. *vel* 2. Maneant simul per dies circiter 8. & postmodum procedatur vt prius, donec corpus totum sit absumptum in aquam. Fiant hæc omnia semper in calore tepido, phiala cineribus imposita, & benè obturata turunda chartacea, ne fortè vitro aliquando nimis inclinato, materia exire queat.

PARS SECVNDA
Operis.

R. Iam totam aquam vitæ, & inde phialæ eodem modo obturatæ vt antea, in iisdem cineribus, eodemque ignis gradu, nempe primo. Quolibet octiduo, cuticulam nigram supernatantem, vel Caput Corui, vna

cum puluere nigro ſubſidente, collige & ſerua, deſtillata prius per inclinationem aqua vitæ. Hanc aquam rurſum inde, & ita progredere, donec nihil amplius cuticulæ & nigredinis appareat.

PARS TERTIA.

CAput Corui totum collectum inde ouo Philoſophico ſupra depicto, cineribus quernis impoſito, qui primo caloris gradu calefiunt per carbones cuiuſcunque generis benè vſtos & non fumigantes. Colli os hermeticè ſit occluſum. Medium, mediocri paſta; vt facilè ſemper aperiri queat. Primo octiduo plus minus: quia terra nigra & mortua adhuc ebria eſt, ita ſinatur ſine potu. Poſtea exſiccata, & ſitibunda potetur aqua vitæ, eius nempe æquali parte, vitro aperto. Miſce benè, poſt claude. Et ita relinque, non quidem ad exſiccationem omnimodam, ſed

donec totum ſimul in vnum bene coagulatum eſt. Vitro rurſum aperto, eodem modo procede vt antea, donec totam aquam imbiberit.

PARS QVARTA.

HÆc materia iam imponatur ouo in gradu ignis ſecundo, & per menſes aliquot relinquatur, donec tandem vltimò in colorem album abeat. Interea verò diuerſitas multorum colorum ſe conſpiciendam præbebit.

PARS QVINTA.

NVnc terra dealbata eſt, & in potentia proxima ad ſemen recipiendum ob fœcunditatem ex culturâ acquiſitam. Hanc accipe & ponderatam diuide in partes tres, vt ſciatur quale pondus reliquorum ſit futurum. Nunc R. fermenti partem j. qualis vna ex tribus

ponderatis eſt. Menſtrui mulieris meretricis partes 4. Fiat amalgama fermenti laminati vt ſupra, & menſtrui, & fiat ſolutio in phiala in tepido calore per dies 14. donec in calcem ſubtilem corpus redigatur. Non enim hîc Aqua vitæ quæritur. Iam ℞. menſtruum cum calce corporis, & cum terræ dealbatæ partibus omnibus iij. fiat in marmore amalgama. Inde vitro. Rege ignem ſecundi gradus per menſem. Tandem accedat tertij gradus calor tam diu, donec benè dealbetur materia, futura inſtar maſſæ craſſioris & durioris, inſtar pumicis, ſed grauis. Et hactenus de operatione ad album. Ad rubrũ diuerſa non eſt operatio, ſed in fine diuturnior, vbi ignis tertij gradus vrgendus diutiùs quàm ad album, ſicuti rubrum nobilitate ſuperat & præſtantiâ album. Ita & domus magnifica cùm exſtruitur, diuturnioris eget temporis, quàm exilior caſula.

PARS SEXTA

DE

Præparatione Lapidis iam confecti ad Proiectionem.

LApidem confectum habuêre multi non agnoscentes, nec callentes modum, ipsum ad proiectionem instruendi. Nihil enim Lapis ita confectus efficiet in Transmutatione, nisi aptus sit factus ad ingressum corporum. Itaque omnibus ritè peractis, nisi hoc accedat complementum, frustra susceptus est Labor. Quocirca lapidem tuum in frusta contere, ouo impone. Cuius fundus totus vsque ad collum luto bono obducatur vndiq;, vt ignem fortem quasi quarti gradus futuri sustinere queat. Quamobrem iam fornacis Philosophicæ secunda pars remouenda: & ignis in prima parte vel maiori fornace subtus dandus, vbi insimul craticula, vt antea in

ſecunda parte. Loco cinerum arena ſumatur. Ignis vrgeatur fortis carbonum, quouſque arena adeò feruet, vt ſtrepitum ad immiſſioné guttæ aquæ edat, & colli prominentis feruorem tactus non ferat. Ita ſtet, donec puluis fiat ſubtilis & leuiſſimus: quod ſpacio menſis vel ſeſquimenſis fieri ſolet.

PARS SEPTIMA & vltima
DE
Augmentatione ſeu multiplicatione LAPIDIS.

LApidem acquiſitum in infinitum multiplicare potes, ne opus ſit ſæpius tam prolixum laborem totius Lapidis repetere. Lapidis ergo iam parte quinta operationis confecti dimidiam partem accipe ad vſum & proiectionis præparationem, dimidiamque ſerua ad multiplicationem. Hoc dimidium pondera. Et ſi huius ſunt tres partes, accipe aquæ vitæ

(non menſtrui) partem vnam, vt partes fiant 4. Pone in ouo ad ignem ſecundi gradus per menſem, poſtea ad ignem tertij gradus, vſque ad finem, quemadmodum in quinta operationis parte docuimus.

Atque ita Artificium hoc rariſſimum, raróque ab aliis rectè traditum, vt plurimum certè præpoſterè & inversè, aut mutilè atque imperfectè expoſitum, nos apertè ſatis & ordinatè explicuimus. Quam ſi quis viam inſiſtat, relictis aliorum impoſtorum nugis & næniis, non eſt quod de intento obtinendo deſperare incipiat. Si quis hæc noſtra ſatis non intelligat, ſemel atque iterum adhuc relegat, & dubium non eſt quin intellectus ſequatur. Etenim vno loco quod obſcuriùs dictum, alio loco apertiſſimè expoſitum. Quibus fruere Lector amice, & laboribus noſtris faue.

PHILIP. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. & Medic. D.

LIBER II.

DE *PARTICVLARIBVS transmutationibus.*

NIVERSALI viâ ſtratâ, quam tutò quiuis inſiſtere poterit, particulares etiã alias dabimus, quibus vtantur, qui impenſis, tempori, & labori parcunt. Non autem exiſtimandum, particularem talem viam vel qui per eam fit theſaurum in medicinâ vſum vllum habere poſſe, quemadmodum qui ſuperiori libro

deſcribitur & confit, incredibilem in ſanando humano corpore obtinet vtilitatem. Etenim ☿ vulgaris ille & leproſus in ſe ſummam venenoſitatem continet, quæ non exuitur, quando illi hermaphroditum fœminæ applicant: vt mirum ſit nonnullos eò audaciæ & temeritatis concedere, vt eiuſmodi tanquam ſumma arcana & myſteria aliis diuendere, & magnatum ſibi inde fauorem conciliare non erubeſcant: quæ ipſi tamen non proprio ingenio, ſed pretio ſummo redemerunt. Neque deerit in me voluntas & facultas demonſtrandi hoc ipſum, quod ex hermaphrodito vulgari conficitur, venenum in ſe ſuum adhuc fouere & conſeruare, adeoque inutiliſſimum ad artem medicatricem omninò habendum. Nihil enim in eorum operatione de veneno eius tollitur, vti notum eſt iis qui viam modumque operationis eorum non ignorant: & ſi tolleretur, fruſtra in auxilium poſtea & lucrum eum aduocarent

carent

carent. In Philoſophorum autem Mercurio, qui duplatus rectè à Bernhardo Com. Treuiſ. dicitur: quia corpore abiecto vnus poſtea alteri iungitur, & quaſi alexipharmacum veneno reſiſtit; vel ſi mauis, ſimile ſimili iungitur, & vnitas inde conſtituitur amica, vt venenum iam non teneat, ſed vis medens, vtique medicina erit optima & ſaluberrima: ſicut hac de re nemo Philoſophorum ſaniorum dubitat. Obſeruationem autem meretur, Tincturas particulares omnes, quæ non fucatæ, ſed veræ eſſe debent, affines eſſe debere vniuerſali in opere & ex eodem fundamento fluere. Quæ ſecus progrediuntur, ceu falſitatis crimine notatæ, repudientur.

MODVS PRIMVS.

℞. Aceti albi noſtri, partes 8. vel 10. Salis finiſſimi, matris noſtræ, an. partem 1. Duo poſtrema redigantur

in calcem per viam Philoſophicam, aut cui placet per *Aq. fort.* aut alium modum. Calx tota cum *Acet.* albo amalgametur: ſtent per 21. dies in calore lento. Acetum effundatur à materia: & materia in ſecundum ignis gradum promoueatur, donec circumcirca appareat nigredo, nec acetum extrinſecus ampliùs appareat. Quod intra menſem circiter futurum. Iam ouum Philoſophicum ſeu vitrum aperiatur, materia coagulata ſubtiliter eximatur, nigredo remoueatur, & ſeruetur probè ad vſum. Coagulata imbibatur tertia parte aceti ſupradicti deſtillati, & denuò ſuper marmore miſceantur in amalgama, & rurſum ſecundo gradu caloris adhibeantur ouo occluſo, per menſem. Rurſum nigredo circumcirca, & ſub & ſupra apparens, vt ante, ſeruetur, coagulatum vſurpa vt ante, ſecundam partem aceti adiunge, ſecunda vice, idque tertiò repete, donec ita tertiam etiam & vlt. part. aceti deuora-

nerit, & rursum per mensem steterit. His factis materiam tuam exime, & tere super marmore atque in ignem 3. gradus pone per dies 14. Rursum tere, deinde iterum per 14. dies vitrum occlusum in calore illo ponatur: & coagulabitur materia in modũ pisorum. Nota a. si diu matèria relinquatur, nec per vices teratur, iudurari eam adeo, vt summo cum labore teri postea possit. Quibus peractis, tere iterum materiam, & quartum ignis gradum adhibe, donec in puluerem redigatur: & quoties coagulatio aliqua incipit, iterum tere, donec in fundo puluis subsideat cinereus. Hunc puluerẽ exemptũ misce cum priori nigro ad partẽ seruato, atq; 4. ignis gradui admoue octidui spatio. Deinde ℞. viginti partes ☿ viui crudi, quæ cum duabus partibus matris imprægnatæ sunt, & tincturæ huius part. j. Vitro impone iterum per mensem in gradu caloris quarto, & in omni probatione constans futurum est.

MODVS SECVNDVS magis vulgaris.

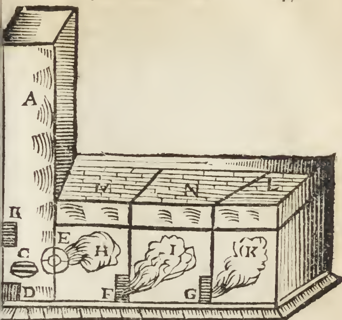
Fiat *Aq. for.* ex *Vitriol.* ſale communi, & *ſalpet.* an. *part. æq.* ad album, ad rubrum verò adde ſalis Ammon. partem 5. In hac aqua ſoluatur pars vna ſummi vegetabilis: calcem edulcora, vt ſcis; cui partes ſex lactis vaccarum viridium adde. Miſce optimè inuicem ſuper lapidem in amalgama, vt vnum præ altero non appareat. Lac autem prius purum ſit & niueum, ſummumque vegetabile benè lotum. Pone in phiala ouali in cineribus lento calore tepentibus conſtituta vſque ad initium colli per ſeſquimenſem. Colli orificium occluſum ſit turundâ chartaceâ. Iam admoue ſecundo caloris gradui, tempore vt antea, in tertio gradu ignis, etiam æquali tempore. Hic apparebit iucundum ſpectaculum exſurgentium quaſi montium, arborum &c. modò in fine ſecundi

gradus: modò in medio tertij. Stent ita, donec omnia rurſum conquieſcant & concidant. Iam fige in quarto ignis gradu 3. vel 4. hebdomadarum decurſu, prout materiæ copia indicauerit. Funde. Et habebis theſaurum quæſitum. Eiuſcemodi autem phialarum magnum numerum pro copia materiæ tuæ, arenæ immittere potes puriſſimæ & cribratæ, atque vno calore multas fouere.

MODVS TERTIVS.

QVia multos tædet laboris & temporis in aliis modis variis inſumendi: modum dabo, quo ſpatio trimeſtri ad optatum peruenire quis poſſit. Non enim fides adhibenda iis, qui magnis pollicitationibus nouem vel decem dierum ſpatio ſe talia conficere prædicant: cùm inſit metallis imperfectio adhuc illa talis, quæ tempus perficiendi omnino requirit.

Recipe ergo aëreæ terræ benè lotæ part. j. Ignis aquoſi part. iij. Matris noſtræ part. dimidiam. Calcinanda calcinetur per *Aq.fort.* vel alio quouis modo. Edulcora vt ſupra. Miſce ſuper marmore omnia ſimul. Inter miſcendum nigredo apparebit aliqua, ceu ſignum mixtionis probæ. Materiam hanc totam transfer in phialam oualem ſupra depictam, vt ima pars vel vna ſit repleta, duæ verò partes vacuæ. Detur ignis primo menſe primi gradus, ſecundo ſecundi, tertio tertij. Quartus gradus fixationis eſt aliquot ſeptimanarum. Signum fixationis eſt color cinereus pulueris circumcirca materiam qui conſpicitur. Materiam iam coagulatam funde, & habebis. Hîc vti & ſupra in tertio gradu aſcenſiones montium &c. conſpiciendas ſe præbent, & mira naturæ miracula patefaciunt. In hoc opere idonea erit ſequens fornax.

a. *Fornax, carbonum receptaculum.*

b. *Orificium per quod imponuntur carbones, qui primo igniuntur.*

c. *Craticula.*

d. *Locus cinerum.*

e. *Foramen maximum, per quod egreditur calor in cellam vicinam.*

f. *Foramen alterum : per quod vlterius calor in aliam vicinam cellam progreditur.*

g. *Eodem modo.*

l. *Calor primi gradus.*

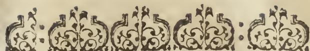
m. *Calor secundi gradus.*

n. *Calor tertij gradus.*

h i k. *Interstitia vel cellæ calore plenæ.*

123. *Locus arenâ plenus, vitrorum receptaculum.*

PHILIP.

PHILIP. MVLLERI

FRIBVRG. PHIL. ET MEDIC. D.

LIBER III.

DE

Præparationibus rarioribus ex Mineralibus præcipuis.

Merc. Ant. Vitriol. Tart. Arsen.

NOn iam contra eos quicquam mutire animati ſumus, qui ſpernunt penitus, è mineralibus quæ deſumuntur, medicamenta omnia tanquam cum humana natura conuenientiam nullam habentia. Eos verò ad vetuſtiſſimos quoſque auctores remittimus, qui mineralia in variis morbis &

ſatis quidem cruda vſurparunt ; nec ſine ſucceſſu. Nos verò maiorem ſperabimus ex rectè & legitimè præparatis: quem etiam abundè hactenus infinitæ experientiæ comprobarunt. Imo vbi ex plantis remedia ceu mitiora parum conferunt, ad huius generis medicamenta, tanquam ad ſacram anchoram confugimus. Deſinant ergo obiicere mineralium diſconuenientiam cum humano corpore, & ſua præ omnibus aliis ex plantis remedia extollere. Quid enim cum corpore humano magis conuenit, quam ipſum corpus humanum ; ex cuius variis partibus nobiliſſima ſcimus conficere medicamenta. Interim, quam rarò, timidè & trepidè iis nonnulli hodie vtantur medici, nemini ignotum eſſe poteſt. Deinde ex animalibus quæ ſumuntur medicinæ, vtique propiores ſunt naturæ humanæ quam ex plantis depromptæ. His licet quidem vtantur, interim non adeo, vt ex plantis. Ratum ergo ſit hoc. Dediſſe nobis DEVM medicamenta ex omni viuentium genere, ex homine

ipſo, animalibus brutis, plantis, & mineralibus atque metallis: quæ ego quidem viuere exiſtimo, Nunc ad rem propoſitam ſermonem dirigemus.

CAPVT PRIMVM

DE

Præparationibus ex Mercur.

I.

Præpar. Mercur.

℞. Mer. meteoriſati ℥ vj. *Aquæ opt. purg. prop.* ℥ iiii ß. Miſce in mortario, donec tota aqua à terra abſumatur. Fiat ſublimatio in matracio longioris colli, ign. tertij ordinis : abiecta ſemper reſtante in fundo materia, quoties reiteratur ſublimatio. Vltimò redige in alcool & ſerua ad vſum. Hanc præparationem Quercetanus Aquilam albam vocat: cuius vſus inſignis eſt in variis morbis, vt lepra incipiente, lue ven. vermibus infantum, hydrope, podagra, &c. Doſis eſt à granis 12. ad 20. cum pilulis cochiis minoribus, aggregatiuis vel aliis. Et tum eiuſmodi

pilulas Quercetani vocãt. Hoc arcanum ob magnum & insignem vsum, quem præstare potest humano generi, reticere noluimus. Alij sublimatum dulce vocant. Clarissimus & insignis chymicus D. Iohan. Fridericus Echsius, Medicus Rheinfeldensis, Mercurium dulcem vocat. Alij Aquilam cœlestem.

II.

℞. Ex mer. meteorisato, & magnesia saturnina. Tere, misce & in retortam pone. Igne per gradus aucto liquor gummosus stillabit, quem affunde cinnabari ex mer. & ant. sublimandæ. Destilla phlegma & reaffunde aliquot vicibus. Siccitatem capitis mortui tere & solue in cella in oleum, quod abluẽdum. Affusa aqua cõmuni, fiat dimidiæ partis ex hac destillatio, remanente essentia mer. & ant. Effunde in aliam cucurbitam. Fæcibus affusam aquam destil. abstrahe, ad acredinis perditionem. Fæcibus abiectis solutiones tinctas coagula, iterum tere, tincturam extrahe, solue, filtra, coagula aliquoties. Hic verus est Mercurius.

vitæ adeò decantatus ob inenarrabiles virtutes. Agonizanti dantur grana 5. vel 6. in aq. rectif. opt. In apoplexiâ grana 6. vel 8. Datur post mediam noctem in omnibus fere morbis, vt in podagrâ, hydropisi, icteritiâ, &c. item in febre pestilentiali. Huius felicissimus successus sæpè experientiâ comprobatus est. In hoc arcano soluitur auri totum corpus; Vnde curatur lepra perfectissimè.

III.

Turbith minerale sine vomitu.

℞. Vitriol. rubificati, quod incorporabis paulatim cum 1 ℔. ☿ viui, sublimabisque in matracio igne sublimationis. Tunc R. ☿ ♎ & incorpora cum alum, vsto, & rursus sublima. Tertiò misce cum craye de brianza, vti vocant; sublima iterum. Quartò cum limatura ferri. Vltimò cum, □. communi & habebis sublimatum: quod potest capi vsque ad ℥ j. & prius dulcificabis cum opt. aq. vitæ,

ad eminentiam trium digitorum. Accende, exſicca & vtere.

IV.

Puluis albus, optimus.

℞. Sublimati part.ij. reguli ♁ part.j. præparentur & pulueriſentur ſeorſim. Commiſce in mortario vitreo cum aqua vitæ; & pone in retorta vitrea parua, quæ intret in aliam, lento igni exibit oleum quoddam nigrum, quod deſtillabitur rurſus per retortam, & quæ ſeruiet recipiendo, plena ſit ad medium aqua, ita vt retorta, vbi eſt oleum, extremitate tangat, aquam recipientis. Perfectâ deſtillatione ſine quieſcere aquam, & inuenies puluerem album, quem lauabis aquis cordialibus. Detur ad ſeptem vel octo gr.

V.

Balsamus Mercur.

REdigetur in puluerem rubrum & dulcem ; si primò coaguletur per aquam destillatam ex albuminibus ouorum coct. in duritiem , Deinde super infundatur sæpius aqua ex albuminibus ouorum, quæ deinceps destillata fuerit cum putaminibus ouorum calcinatis, eam educendo per destillationem qualibet vice ign.cinerum. Dein reaffundendo toties, donec Mer. sit conuersus in puluerem rubrum & dulcem. Paracelsus appellat illum puluerem , balsamum Mer. qui habet talem dulcedinem. Non solùm curat vulnera & vlcera externa in cute; sed etiam colli vesicæ vlcera,etiam si talia sint, vt æstimentur incurabilia.

CAPVT SECVNDVM

DE

Præparationibus ex Antim.

I.

Præp. Antim. optima.

℞. Lamin. ♂ pur. ℥ viij. pone in †. ad follem igniarium, quando ♂. candescit, adde ant. ℥ xvj. Fluant calore intensissimo, postea iniicias *Salisp.* defæcati puri ℥ iv. perseueret calor donec vniuersa materia instar olei fluat, & tunc habebis pyramidalem scyphum interiùs cerâ perunctum; benè incalescentem. Et † effundatur fluens ad follem materia; quam refrigeratam effundes, scoriasque superiores decuties, & habebis Regulum, quem postea contere cum ℥ iij. recentis ant. in nouo †. fundes & ℥ iij. *Salp.* v≈

priùs fecifti impones, dum omnia vt ▽ fluant in dictum fcyphum effundas, fcorias luteas colligas. Repete hanc operationem toties; donec Regulus in fcorias confumptus fit. Serua. Stupenda præftat in omnibus euacuatione indigentibus.

II.

Oleum ♁ dulce, pro Medicina humana, fecretum fecretorum.

℞. ♁ *Puluer.* ℔ ij.
Sales popularis, ℔ iij.

Tere fuper lapide præparatorio. Funde. Effunde. Rurfum puluerifa fubtiliffimè. Edulcora □ aquâ calidâ, hunc laborem ter repetendo. Deinde ficca ♁, pulueriſa rurſus & fublima per fe in fublimatorio florum *Sulph.* fimplicium, tum fuperflui fpiritus □ & *Sulph.* fuperiùs difcedent. Remanentia in fundo affunde *Acet.* & extrahe calorem, quam diu tingitur *Acet.* Diftilla per filtrum & menftruum abftrahe in B. M. donec in fundo appareat olei inftar. Exime ex

cucurbita, & phialæ inde, affundeque S. V. opt. circulat. Alembicum S. H. muni optimè. Per mensem in B. M. digere. Deindè vlteriùs destilla Vltimò per retortam. Et prodibit primò spiritus. Deinde verò oleum ♁ verum, quod rubrum & dulce, paucis cognitum.

Hoc mecum communicauit Clariss. & excellentiss. vir Dn. D. Gaspar. Bartholinus Danus, Philosophus & Medicus celeberrimus, amicus meus perpetuùm honorandus, vti & sequentia duo, quorum vnum, ad vlcera, alterum ad vulnera quævis mirè confert.

III.

Oleum ♁ ad externa.

℞. ♁ ℥ iiij. ☿ ♎ ℥ i ß. Mellis opt. ℥ vj. Misc. vt artis est. Destilla per retortam vitream ▽ mediocri. Exibit oleum, ad callosa & maligna vlcera, fistulas & cancrum, præstantissimum.

IV.

Ol. antim. mirabile ad vulnera

℞. *Aq. vit. extremè rectif.* ℥ iij.
Stibij
Mastichis
Thuris albi
Mirrhæ an. ℥ j.

Pulueris. omnia & Aq. vit. affund. ponanturque ad digestionem probè obturata. Destillentur in cinere per alembicum vt artis est. Primò ascendit S. V. lento igne, & fœtet. Amisso fœtore, gratiorem odorem nanciscitur. Hoc oleum vulnera difficilis curationis persanat.

CAPVT TERTIVM

DE

Præparat. ex vitriol.

I.

Spiritus vitriol. verus.

♃. *Vitriol.* pone in cucurbita terrea, impone capitellum subditio igne auctoque secundum leges, vsque totus vapor formam liquoris habeat. Cum videbis non amplius destillare auge ita validè ignem, vsque vapores albi exeant. Continua dum nulli appareant. Sic *vitriol.* erit perfectissimè calcinatum, & spiritum in phlegmate habebis ita. Destilla in cucurbita, in B. M. vel igne cinerum. dum totum phlegma exierit. Spiritus relinquetur in fundo. Materia calcinata ponatur in retorta destilla more solito & habebis oleum & spiritum. Spiritus verò antea in fundo relictus, vt sine fœtore

& odoratiſſimus habeatur ita age: ℞. de colcothare, quod imbue ſpiritu, & ſtet ita nonnihil. Poſtea ſpiritum cum eo euoca cum lentiſſimo calore. Sic erit odoratiſſimus.

II.

Oleum Vitriol. *probatiſſimum & ſecretiſſimum.*

R. *Vitriol.* Vngarici colore cæruleo, in calcem redige cum lapidibus ſilicis præparati. In ſpiritum V. circulatum affundes, ita vt modicè excedat. Tunc 🜄 ardentem per deſtillationem in retorta aut cucurbita ad latus inclinata ſeparato. Eâ detractâ paulatim ſpiritus vrgeto, ignem magis magiſq; augendo, donec ſpiritus omnes tranſierint. Hunc liquorem deſtillatum impone in alembicum cæcum, & macera in B. M. per dies 8. Da operam vt aqua leuiter bulliat, & ſola aquoſitas aſcendat, oleumque in fundo maneat. Ad quod efficiendum & ſe

parandum, triduo tibi opus erit. At si adhuc quidquam aquositatis fuerit permistum, necesse est vt iterum phlegma separetur. Tunc accipies oleum suauissimum & rubicundissimum. Hic processus destillandi oleum Vitriol. est omnium probatissimus & secretissimus.

CAPVT QVARTVM.

I.

Spiritus Tart. *nec non oleum.*

℞. *Tart.* albi crudi q.v. tere crassiusculè, ablue, sicca, tere minutissimè, pone in retortâ optimo luto obtecta, & destilletur vt sp. *Vitriol.* dato aliquot horas igne lento, augendo sensim, dum spiritus exeat, sub forma vaporis, quo obscuratur recipiens. Auge ignem, exibit oleum nigrum & fœtidum. Continua dum recipiens clarescat, tunc desine. Has tres substantias, nempe phlegma primo exiẽs sub forma aquæ stillantis, deinde spiri-

tus sub forma vaporis, & oleum nigrum & crassũ separabis: si primò omnia simul in parua retorta posita destillaueris, vt magna impuritas relinquatur, Deinde oleum per infundibulum separa à phlegmate & spiritu spiritum à phlegmate separabis, si posueris in cucurbitula parua & igne lento cinerum tota aqua phlegmatica euaporauerit. Spiritum hunc liberabis fœtoris, si affuderis capiti mortuo restanti & cum parua retorta ipsum rursum à colcothare elicueris. Sic fiet puriss. & sine fœtore. Si prima vicè non fiet, itera. Vsus ad interna omnia, vt obstructiones, putrefactiones viscerum, ad calc. aren. &c. mirè resoluit &c. Extrinsecus ad vlcera valet.

II.

Tart. album vitriolatum calcinatum.

℞. *Tart.* calcinati. solue in humido. filtra. exsicca. ter repete. R. ℔ j. pone in lutata cucurbitula. Affunde oleũ *vitriol.* rectif.

rectif. ℥ iv. vel v. sed sensim, guttam post guttam. alias accensum rumpit vas. Sic coagulatur materia quæ colore albo fundum statim petit. Oleum autem hoc *vitrioli* supernatū effunde à materia quæ in fundo. humiditatem destilla in *B. M.* sic habes fixum *tart.* Purgat infernè & per sudorem. Valet ad pertinaces affectus, hydropem, calculum, podagram, pestem, scorbutum. Per inferna purgat, mistum cum melle rosac. aut alio syrupo. Ad sudores, in pestilentia & hydrope, cum aqua card. bened. Scab. vel cum thenaca, f. pilul. Dosis à ℈ ß. ad j.

III.

Alia nobilis tart. *præparatio ad fugandas maculas in corporis quacunque parte.*

Tart. album pulverisatum pone in cucurbitam, apposito alembico cum recipiente. Benè lutetur. Abstrahe phlegma, donec non amplius prodeat. Hoc

affunde, & rurſum abſtrahe vt prius ∻ Hoc toties repete donec ≈ & reſidentia tranſeant in vnum liquorem, quem in vitro alio benè obturato coagula. Iſte liquor in aëre ſoluitur, & optimus eſt atque dulciſſimus.

IV.

Terra foliata Tart. *ſecretiſſima.*

℞. *Tart.* benè calcinati, affunde *Acet.* ad extrahendam animam *Tart.* Euaporet phlegma, rurſuſque affundatur aliud *Acet.* idque tamdiu donec in Euaporatione acetum ſentias tunc *Tart.* eſt animatus & erit niger. Affunde aquam vitæ, ſolue, filtra, coagula, ſæpius reiterato, & efficietur terra foliata candidiſſima. Purgat corpus in morbis quibuſcunque deploratiſſimis.

V.

Arcanum Tartari, ad vlcera maligna omnia.

℞. *Tartari* calcinati, ℔ iij. Cum ſpiritu vini humecta dies 7. Digere in B. deſtilla vt aq. inferorum. Vltimò fortiſſ. in vaſe terreo, & aſcendat vnà cũm vino ſuccus niger, quem ſepara in B. Fæces iterum calcinentur, humectentur cum S. V. & procedatur vt ſupra; idque toties donec planè nihil ex *tart.* ſuperſit. Poſtremò collecti ſucci nigri omnes coagulentur in puluerem, humectando cum ol. *vitriol. & ſ.v.* ex calc. *tart.* penitus abſtrahatur. Huius medicinæ ℥ j. cum ʒ ß. mithridat. in aquæ Cichorei pro ratione morbi & patientis, funditus euellit radicem & ortum omnium malignorum vlcerum.

CAPVT QVINTVM

DE

Præparationibus ex Arsen.

I.

Præparatio Arsenici ad vlcera cancrosa, schirrosa, maligna, hypersarcomata, &c.

℞. Arsenici Cristallini ℔ j. tartari opt. ℥ iij. sal. nitri, ℔ j. seorsim puluerisata misceantur. Ignescat amplum vehementissime, eique candenti iniiciatur puluis per cochlearia aliquantulum tegendo cochleari; ilico cum magno fumo liquescit. Relinque donec fere ampliùs non fumet. Tum proiiciatur in mortarium marmoricum, vel aliud: Sinaturque vt refrigescat. Habebitur massa ruffa quæ misceatur, teraturque cum pari pondere salis

nitri, fiatque vt supra in eodem vel nouo †. Subdatur ignis per 6. horas, materia erit albissima, quæ vbi refrixerit, aquæ calidæ iniicienda, ad separandum *salempetræ tartari*, in fundo remanebit Arsenicum fixum correctum, & ab omni veneno liberatum. Reiteretur sæpiùs ablutio in magna aquæ copia, in quam ilico proiiciatur materia fusa. Aqua cum salibus seruari debet ad ablutionem, vel exhalatione sal separari ad vsum.

II.

Alia Præparatio ad Cancrum

℞. *Arsenici præparati,*
Rad. Aronis, præpar. an. p. æ,
Fuliginis parum. Misce. Remedium certiss. est.

Arsenicum autem sic præparatur: Primò in vase sublimationis sublimatur, deinde coquitur per duas horas in aceto albo opt: Sic enim nigredo tollitur: & leuis quædam farina corrosiua. Deinde

iterum ſublima cum ſquama æris, qua pars terreſtrior venenoſa retinetur, tandem bis aut ter in ſale communi præparato ſublima, ſublimatum in aq. calida edulcora perfectè. Huius Arſenici dari poſſunt ſecurè etiam internè ad 8.gr. Mirè omnia venenoſa expurgat. Rad. Aronis præparationem docet Quercetanus.

III.

Butyrum Arſenici.

℞. Sublim. Arſen. Criſtal. cum lacerta rubra ſeu colcothare, vt venenoſitas extrahatur; tum adde ſalis petræ & ſalis tartari an. Inter duo crucibula ponantur oblutata cum ſpiraculo fixentur validiſſ. igne per 24. horas inuenies omnia in maſſam albam perlarum inſtar redacta. Extrahatur alcali per aquam calidam puluis in fundo remanens ſiccetur, mox ol. Tart. imbibatur ad tres vices in vaſe & aqua conuenient. De-

nique diſſolue materiam in aq. vit. vt extrahatur totum Sal. Tandem reſtabit Arſenici puluis albus & fixus, qui reſoluetur in humido in ol. ſpiſſum & Arſenici butirum dictum. Summum eſt medicamen.

PHILIP. MVLLERI FRIBVRG. PHIL. ET MEDIC. D.

LIBER IV.

DE

Modis secretioribus, faciendi ex simplicibus vegetab. Extracta, Aquas destillatas, balsamos, essentias & sales philosophicos &c.

X mineralibus hucusque quæ fiunt tum ad Trãsmutationem, tum ad medicinam edocuimus, non quidẽ omnia sed præcipua: quod in toto hoc opere nostro obseruare volumus

mus, vt nihil ederemus, niſi quod aut rarum valdè, vt ſummè vtile, aut arcanum, typiſque antea non diuulgatum. Quæ rara ſunt, hactenus dedimus: ſummè vtilia, & maximam partem non ante edita. Nunc quæ vtilitatem inſignem habent in Medicinâ ex ſimplicibus vegetabilibus deſumenda, non inuidebimus aliis: neque ea tacebimus quæ ceu arcana ſemper hactenus domi ſeruata fuerunt. Atque initio modum docebimus ex quouis ſimplici, exempli gratiâ radice, ligno herba, ſemine, fructu flore, &c. extractum faciendi, quod quàm ſit vtile & Medico cuiuis & ægro, nemo eſt qui non videt.

CAPVT PRIMVM

DE

Modo faciendi ex quouis simplici EXTRACTVM.

PRæter instrumenta, materiam duplicem in promptu habeas: Prima, est simplex illud, cuius extractum quæris. Secunda, est Menstruum, quo virtutem simplicis istius electurus es. In hoc eligendo varij variè peccant: quæ omnia recensere & refellere, hominis esset otio abundantis. Hoc tamen quod plerique in more positum habent, ceu erroneum aperire oportet, dum spiritum vini communiter ad quæuis & indiscriminatim vtuntur. Quâ in re ideo peccatur. Primùm, si subtiliores sunt simplices res istæ, vnde extractio facienda, vtique confertim nimis subtilior

pars in ſ. v. effunditur. Deinde quod maximum eſt,cum ſummè calidus ſit, alienâ qualitate rem imbuit,& tartareo ſpiritu inficit.Deinde non vbique gentium adeò in copia eſt ſ. v. aut ſi eſt,certè rarò bonus;magno item pretio redimendus. Quamobrem conducit tale eligere menſtruum , quod & facilè vbique gentium abſque pretio haberi poteſt, & ob temperatam qualitatem , atque ſimplicibus illis non repugnantem (quippe quâ in terra creſcentia irrigentur) ſit conueniens. Tale menſtruum eſt Aqua præſertim pluuialis : quæ ſi deſtilletur, & rectificetur, munus obibit quàm optimè. Cui ſuppetit menſtruum proprium, vel ros majalis deſtillatus,menſtruum habuerit melius. Sed hæc rarò habentur. Aqua ergo pluuialis, vel communis deſtillata adſit ſemper in copia. Et quod nos nunc de floribus dicemus , intelligendum quoque de aliis vegetantis partibus, hoc ſeruato diſcrimine : Quod flores, herbæ,& eiuſ-

cemodi, quæ materiam per ſe habent tenuem, & craſſitiei ac duritiei expertem, non opus habeant contuſione,aliisve contritionibus,ſecùs quam in radicibus, lignis, ſeminibus, &c. vſu venit.

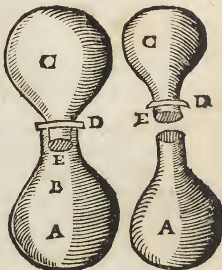
Quamobrem Recipe verbi gratiâ, rubros roſarum flores cœlo ſereno collectos (ne madorem habeant extraneum) ad partem, i. menſtrui (hîc præſtat proprium) partes 6. Inde cucurbitæ infra depictæ,ita vt fundus eius non niſi ad dimidium impleatur, ne inter bulliendum ſuperabundet in alembicum materia. Cucurbita cum alembico cæco bene claudatur paſta ex aqua & farina facta, chartaque ſuperinducta. Pone in arena, & igne primùm lento,deinde paulatim aucto vſque ferè ad gradum tertium,bulliet materia in cucurbita per diem artificialem. Exime. Tinctum menſtruum effunde,& ſerua in vitro probe obturato, ne quid expiret. Noui menſtrui affunde iam partes iij. Clauſa cucur-

bita, vt antea, in arena destituatur horis 6. Rursum exime, & effusum menstruum tinctum serua. Hoc fac, donec nulla tinctura amplius menstruo communicetur. Totum menstruum per partes ante collectum cucurbitæ indatur cum alembico rostrato, adiuncto recipiente. Quando benè clausæ sunt iuncturæ omnes, pone in B. M. tepido, non vero calente ad bullitionem, spiritum primò egredi solitum excipe, & amoto recipiente, benéque clauso vt seruetur spiritus integer, aliud admoue, quod spiritum debiliorem excipiet, idque remouendum, donec phlegma fluere incipiat. Cognosces autem spiritum tuum ex odore fragrantissimo, tum ex facilitate fluxus. Phlegma enim tardius exit. Hoc veniente augeatur ignis, vt bulliat Balneum. Ita relinque in B. donec materia in fundo cucurbitæ ad spissitudinem mellis perueniat. Auferatur iam alembicus rostratus, & affuso in materiam crassam spiritu primò col-

lecto, ſuperponatur cæcus. Pone in digeſtione in B M. modice calente & leniter bulliente vſque ad iuſtam mâteriæ conſiſtentiam tibi placentem. Ex hac benè ſeruata ponatur parum in vino, & rubicundiſſimum euadet. Ita progredere in extractione ſeminum, fructuum, lignorum, radicum, &c. Excepta contritione & contuſione præuia. In radicibus autem violenter purgantibus, aut aliàs violenter operantibus, vt Helleboro vtroque, radice tithimali, Aronis, &c. præcedere ante omnia debet macerato in aqua tepida, ita vt quotidie nouâ aqua affundatur tepida, vſque ad triduum, ita correctæ erunt. In aliis e. g. cichoreo, vbi minus vitium reperitur, vt hic amaritudo aliqua, ſufficit nocte vnica macerationem fieri.

Figurarum explicatio.

Figur.I. Figur.II.

ab *Cucurbita.*
a. *Fundus.*
b. *Collum,*
f. *Orificium*
c. *Fundus alembici cæci.*
e *Orificium eiusdem.*
d. *Circulus vitreus prominẽs, & prohibens vlteriorem ingressum, in cucurbitam.*

Figur. II. idem quod ante.

CAPVT SECVNDVM

DE

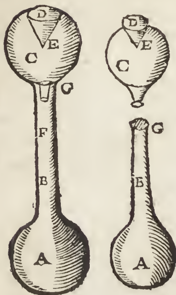
Modo faciendi AQVAS DESTILLATAS ex simplicibus, retentis eorum colore, odore & sapore.

ACcipe herbam quamcunque (florem etiam, lignum, &c. vel quamuis vegetabilis partem) contunde, & triplum menstrui proprij vel alterius dicti affunde: pone in olla, cui alia super imposita olla, vel quod meliùs, in cucurbita cum alembico cœco, clausis omnibus, in cineribus bulliant ad consumptionem mediæ, vt paullo crassior euadat materia: quod tamen tardiùs fit, sed, eò melius. Materiam postea exime, expriméque. Expressam inde cucurbitæ angusti colli, cum alembico habente

fundum intro assurgentem, vt in subjectis figuris delineatur. Clausis juncturis, & impleta cucurbita non vltra medium, pone in cinere vel arena procedendo semper à lentiori calore ad auctiorem, donec bulliant. Iam apparebit materia per halitus ascendere, & rursum roris modo descendere. Interea murmura & strepitus aliquando audientur, quod nonnunquam contingit dato egressu halitibus. Artifex ergo probè obturet juncturas; ne quid exhalet. Descensus ille & ascensus vaporum durabit tamdiu donec in apice assurgẽtis fũdi videris decidere guttas coloratas, secùs quàm ante. Tunc enim signo erit spiritus vnitatem factam cum corpore terreo, vt vnà ita ascendant. His factis refrigeretur materia, aliquandiu. Postea aperta cucurbita materia eximatur, indaturque cucurbitæ breuioris colli cũ alembico rostrato. Destilla in arena forti igne ad siccitatem, donec totam aquam in recipiente habueris.

Explicatio Figurarum.

Fig. I.

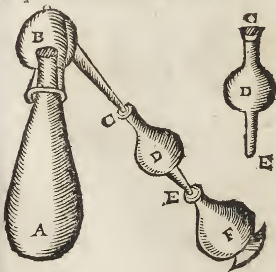

a *Fundus cucurbitæ.*
b *Collum.*
g *Orificium.*
c *Alembicus.*
d *Cauitas externa.*
e *Apex fundi internus.*
f *Orificium alembici.*
Fig. II. vt ſupra.

Alius modus facilior, ſed ignobilior, colore & odore ſaltem ſeruatis.

Qui præcedentes labores ob temporis aliquam diuturnitatem ſubterfugit: ſequentem vſurpet, quem

dabimus modum, qui citiſſimè, nempe ſpacio aliquot horarum procedit; vbi etiam color habetur, odor, & nonnihil ſaporis. ℞. ergo herbam, vel florem quem vis contuſum, inde cucurbitæ in B. M. repoſitæ, cum alemb. roſtrato, inter quem & recipientem ſit intermedia fiſtula ventrioſa, cuius venter flore iſtius herbæ ſit repletus, per quē tranſiens aqua ſecum colorem iſtius floris aſſumet. Tinctura tamen illa progreſſu temporis in aqua ſubſidet. ſequens hoc declarabit figura.

Figuræ Explicatio.

a *Cucurbita.*

b *Alembicus.*

c *Caput fistulæ ventriosæ excipiens rostrum alembici.*

d *Venter fistulæ, flores continens.*

e *Cauda fistulæ ingrediens collum recipientis.*

f *Recipiens.*

CAPVT TERTIVM

De modo ex ſimplicibus faciendi BALSAMOS.

NIhil ſcribere tentamus quod vulgare eſt & cuivis cognitum: itaque & hactenus modos dedimus paucis obuios. Pauciſſimi etiam ſunt verum modum callentes Balſama faciendi ex ſimplicibus. Vbi initio ſciẽdum, Balſamum fieri non poſſe rei alicuius, niſi iſtius rei priùs habeatur Oleum, quod ipſum Balſamum eſt. Oleorum autem faciendorum modi varij, vbique cogniti ſunt, & in omnibus deſcribuntur Chymicorum libris. Quamobrem eos hic apponere, operæ pretium non duximus. Quodſi verò quis ex carioribus aromatibus, & quæ parum in ſe oleitatis continent citiùs & copioſiùs oleum habere velit: capiat ex rore majali aurei coloris qui

reperitur, ſitque purus & dulciſſimus: cum eo bulliat parum per horæ quadrantem herba vel aroma contuſum & confractum, quod vis donec rorem benè imbiberit. Tum materiam hanc imprægnatam per retortam deſtilla, & habebis oleum, quod rectificatum optimum erit. Oleo acquiſito addunt alij ceram, aliaque ad aptiorem conſiſtentiam facientia, imò & ad lucrum. Quem communem modum nō laudo; cum in vſu extrinſeco ob ceram occludantur pori nec vis balſami recte penetrare poſſit? neque etiam intra corpus ſumi queat. Quamobrem aliā communicabimus viam modumque balſama faciendi optima, vt intus extraque in corpore humano vſui eſſe poſſint. Et quia hunc modum occultant omnes ceu magnum arcanum, nos eum edocebimus. Quidam axungiis nonnullorum animalium vtuntur; vt pinguedine omenti hoedini. Quidam ex melle, alij ex manna cœleſti faciunt balſama, adiungendo oleum, vt Quer-

cetanus. Nos meliorem dabimus modum. Accipe olei alicuius ʒ ij. adiunge ℥ i. roris maialis nostri priùs benè loti cum aqua istius simplicis, cuius adiungēdum est oleum. Bene inuicem incorporentur in vitrea patella super igne, vt fundus modice caleat. Refrigescat massa, serua ad vsum. Intus & extra vel minimum inde vsurpatum optimum est. Ita ex omnibus balsama efficies absque magno sumptu, vt ex cinamomo, gariophillis, &c. Vituperādus autem est mos quorundam aromatariorum, qui balsama coloribus picturi nonnunquam alienissima immiscent, vt ad Cinamomi Balsamum, colorem quem Lac Florentinum nominant, ad viride aliquod futurum balsamum, præparatum aliquod ex viridi æris, quod tamen corrosiuum & causticum esse nemo ignorat. Veri artifices colores potiùs concilient balsamis ex tincturis simplicium, quæ conuenientiam cum illis balsamis repugnantia habent.

CAPVT QVARTVM

DE

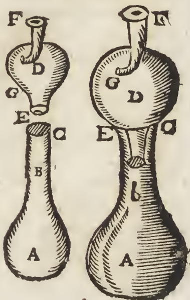
Veris ſimplicium eſſentiis & ſalibus Philoſophicis.

REcipe Herbam vel ſimplex quodcunque vis, contunde, & deſtilla inde aquam, in quam immitte nouas herbas (eiuſdem tamen ſpeciei contuſas, idque in vitro benè obturato, vel in olla habente ſupra ſe aliam tegminis loco. Loca in fimo equino per menſem. Exime & ſuccum totũ benè exprime, per linteum duplicatum. Expreſſus indatur cucurbitæ cum alembico acuminati fundi, vt ſupra, per triduum. Coquatur leniter in arena, vt fiat materiæ aſcenſus & deſcenſus, vt ſupra. Iam remoto priori alembico, apponatur roſtratus cum recipiente. Obturatis probè

probè omnibus, aqua destilletur, vsque ad materiæ quæ in fundo est crassitiem, ficcioremque consistentiam. Aqua destillata seruetur ad vsum, in vitro bene obturato. Refrigeretur materia cucurbitæ: & cum refrigerata fuerit, imponatur cucurbitæ alteri hîc depictæ minus ventriosæ & oblongæ, cui imponatur alembicus rotundus absque rostro habens superius intrantem fistulam incuruam cuius exterius orificium patulum & capaciùs sit, interius quod ad circumferentiam alembici appropinquat, angustum valde. Angustum autem & curuo ductu eò vergens, ne materiæ quid inibi se insinuet. Quæ omnia ex adiunctis figuris patent.

Explicatio Figurarum.

Figura prima coniuncta vaſa exhibet. Fig. II. Fig. I.

a *Fundus cucurbitæ.*
b *Collum.*
c *Orificium.*
d *Fundus alembici rotundi.*
e *Collum cũ orificio.*
f g *Fiſtula incurua.*
f *Foramen externum maius, per quod materia infunditur.*
g *Foramen internum minus.*

Figura II. vaſa ab inuicem diſiuncta repræſentat.

Significant autem litteræ, idem quod ante.

Foramen autem externum probè ſemper obturatùm ſit turunda lignea charta circumuoluta; in fine autem cum nihil amplius infunditur, arctiùs. Cucurbita cum materia hac craſſiori in arena ponatur ad gradum caloris ſecundum, in quo ſemper maneat. Cum ſiccior fuerit, ſuper infunde per fiſtulam ſuperiorem aquam ſupra deſtillatam & ſeruatam : donec tantum humectata ſit materia. Claude rurſum, & iterum digere vt antea, ad ſiccitatem fere cineris. Iterum irrora & humecta tamdiu, donec totam aquam imbiberit, & in cinerem album quaſi abierit. Interea ſi omnia cum diligentia fiant, apparebit tibi in vitro quaſi per halitum forma herbæ iſtius, ex qua eſſentiam hanc elicere intendis. Huius pulueris momentum, quod extremitate apicis cultelli metiuntur, ſi vini vel aquę menſuræ quadranti immiſcueris, efficacius & nobilius erit, quam tantùm ex ipſa aqua huius ſimplicis deſtillata Iulepum ſi

deſideras;parum in aqua ſolutum cum ſaccharo vel melle mixtum in vſum veniet,plus profuturum, quàm ſi aliquot menſuras vel optimorum vulgarium Iuleporum euacuares.

Verùm de his quidem multa mihi dicenda eſſent quæ in variis hallucinationibus, Pharmacopæorum omnium ferè, proh dolor! occurrunt. Quæ enim per Deum immortalem non ſunt cruditates, impuritates terreſtritates, in eorum decoctis, ſyrupis, iulapiis, vnguentis, & id genus aliis. Quæ vitia ſatis deprehendit, & corrigere ſtuduit in Pharmacopæa ſua doctiſſimus Quercetanus. Annon riſu digni ſunt nonnulli Pharmacopæi noſtri, ſummoque irriſu, dum decocta faciunt apertis in vaſibus, vt ſubtilior pars exhalare poſſit, atque in auras euolare. Verùm quidam in Italia Pharmacopolæ, quia regio ingenij aliquid dedit, ſubtilius excogitarunt quid, ſi Diis placet, dum decocta quidem faciunt clauſo

vaſe, ſed fiſtulam interim amplam infigunt aſcendentem, vt per eam vapores exhalent, immò ſubtiliores partes medicamenti. O inſipidam ſapientiam, craſſam inſcitiam & veſaniam. Memini me olim, cum Academiam Patauinam incolerem, in muſeo meo nares mihi non tardiùs ſuggeſſiſſe, quid in vicino Pharmacopolio conficeretur, quam ipſe aliquid attrectaret Pharmacopæus. Hinc & plateæ, quæ Pharmacopolas inhabitantes habent, quaſi in Arabia ſtratæ ſunt. Ibi tot odores fragrantiſſimi, quibus vicinos beant Aromatarij iſti: miſeros autem cum morbis conflictantes ægros partibus medicamenti ſubtilioribus priuant, ſpoliant, & ſæpe deſperatæ ſalutis & ægritudinis maioris cauſſa ſunt. Vnde non mirum eſt, plurimos ægros mortem potius optare, & deligere, quam vllam confectionem vulgaris Pharmacopolæ. Citius venenum iis perſuaſeris, & quiduis aliud, quam pocula eiuſmodi magna

tot fecibus & terrenis impuritatibus onusta. Sed nemo est Pharmacopæorũ, qui non interim cristas erigit, & fastuosè sua omnia extollit, ac si omnem artificij medullam penitus & ad vnguem teneret. Hæc infelicia nostra secula sunt. In honore sunt, & lautè viuunt, qui medullam & nucleum abiiciunt, ossáque & cortices maximo pretio vendunt, fecesque cariùs, quàm vinum quod deperdunt generosissimum. Taceo infinita alia: vt simplicia vetustate exesa, & vel ab auis & proauis per hæreditatem accepta quæ ægris deuoranda præbent intolerabili pretio. Quæ omnia si recensere aggrederer, neque charta neque tempus sufficeret.

CAPVT QVINTVM

DE

Modo essentiam & tincturam ex quibuscunque lapidibus eliciendi.

LApides quoscunque, margaritas, corallos &c. in quantitate quacunque contunde in mortario in puluerem subtilem semper irrorando aqua, ne subtilior puluis auolet. His factis iterum misce contusam materiam cum aqua, simulque omnia per linteum duplicatum transmitte. In colatura pauculo tempore reposita subsidebit materia subtiliùs puluerisata. Effundatur per inclinationem aqua & vlterius materiæ alteri misceatur, & progredere vt priùs, Linguæ admouebis, & si asperitatem nul-

iam ampliùs ſenſeris, ſufficit opus: ſin minus, materia parum ſiccata iterum pulueriſabitur vt ante, & fiet progreſſus donec inſtar farinæ ſubtilis euadat vniuerſa materia.

Hæc ſolutio facilis eſt, optima tamen, & non adeò multis cognita: vt opus non ſit ſpiritu *Vitriol.* aceto deſtillato, ſucco limonum, berberorum, aut aliis, quibus ad ſolutionem alij vti conſueuerunt. Qui vlteriùs procedere cupit ad extractionem nimirum tincturæ capiat ſpiritum Vitriol. benè à phlegmate ſeparatum. Hic ſuperfundatur materiæ iam ante reſolutæ ad eminentiam digiti in phiala, cuius collum longius benè clauſum. Pone ſimul in arena calente. Relinque donec coloretur ſpiritus Vitriol. colore rei tingentis. Spiritum coloratum affunde, & alium nouum affunde; donec ampliùs non coloretur. In totum menſtruum coloratum infunde guttatim aquæ pluuialis deſtillatæ partem tertiam; & exigui tem-

temporis ſpatio ſubſidebit tinctura in fundo bociæ. Huius tincturæ fiat edulcoratio per aquam deſtillatam aliquoties infuſam & per deſtillationem ſeparatam, vſque dum alienus ſapor omnis pereat. Citiùs hæc fierent per ſpiritum vrinæ, quippe acriorem; quàm per ſpiritum Vitrioli; nec non minori cum ſumptu. Sed quia aduerſantur homines quæ ab hominibus proueniunt, & aliena præferunt; eorum opinioni ſæpè ſtolidæ aliquid haud raro dandum eſt.

PHIL. MVLLERI
FRIBVRG. BRISGOI PHIL.
ET MED. D.

LIBER V.
ET VLTIMVS.

DE

Medicamentis varijs, rarioribus & secretioribus, ad omnes morbos totius corporis humani à capite ad calcem.

PRiusquam hanc suscipiamus prouinciam, monere volumus Lectorem, nos hîc non empyricis fauere velle, qui vno collyrio omnium oculis mederi volunt, posthabitis indicantibus, con-

tra & coindicantibus. Quamobrem quæ hic dabimus selectissima medicamenta, non nisi à Medico administrari volumus, qui morbi naturam & caussas, locum affectum & temperiem ægri, &c. cognoscere potis est. Quantum autem haberi potest, non negligemus meliora in quouis morbo specifica & appropriata; cum hæc sæpenumero relictis aliis sollicitè quærantur. Non enim existimandum omnia ad manifestas qualitates illas referenda, vti quidam sapientiæ titulo superbi ad quatuor humores, quatuor qualitates & totidem elementa omnia recapitulare student; sed frustra.

PRO DOLORE CApitis.

Verbena insigne est specificum, intus & extra vsurpata.

Radix plantaginis collo suspensa. dolori capitis à proprietate confert.

Hederæ folia mollia cum oxyrrhodino torreantur, & fronti temporibusque apponantur. opt.est in cephalalgia biliosa.

Nuclei persicorum cum aq. betonicæ vel verbenæ contusi & applicati, juuant mirabiliter in cap. dol. à caussa frigida.

Ad sedandum dol. cap. hoc pro secreto quidam tenent: Canis rubri interfecti carnem decoque vsq; ad separationem ossium in aqua. In brodio madefiant petiæ applicandæ.

Commendantur in hoc affectu ab Italis *Pilulæ Rudij*, vti vocant: quæ tamen ipsius non sunt. Est enim

Catholicum Paracelsi, quod exscripsit Andernacus, & ab hoc Vvecherus. A Vvechero procul dubio sumpsit Eustachius Rudius, hodie Professor practicæ primarius Patauinus; qui loco magni arcani nec aliis reuelandi vtitur, ideoque vni duntaxat Pharmacopœo conficiendum dedit, ne descriptio aliis innotesceret. Eius autem descriptio ita se habet, quæ tamen & in prædictis authoribus reperitur; paucissimis mutatis.

℞. *Colocynthidis* ʒ vj.
Agarici op.
Diagridij
Ellebori nigri
Turbith. an. ʒ iiij.
Aloes ℥ j.
Spec. diarrhod, Abbat. ℥ ß.

Contundantur omnia, exceptis spec. diarrhod. Abb. crasso modo, & infundantur ad solem in aq. vit. opt. per 8. dies, ita vt aq. vit. supere-

mineat 8. dig. Deinde infundantur quoque ſpecies diarrhod. Abb. in aq. vitæ ſimili modo per 4. dies. Et facta colatura atq; expreſſione forti vtriuſque, miſceantur illæ colaturæ, & fæce abiecta ponatur liquor ſeu infuſio in alembico vitreo, & ſeparata per deſtillationem humiditate remanet materia denſa, vt mel. ex quā f. pilulæ. Doſ. ℈ j.

Hoc iſtud ſecretum eſt Rudij, quod in ore omnium fuit, cum Patauij eſſem; omnes vero propemodum latuit deſcriptio. Credo Italos qui, ferè omnes Galeni mancipia ſunt, nunquam vſuros ſi authorem ſcirēt. Quod enim non à Galeno, Auicenna & ſimilibus proficiſcitur, iſtis humoralibus Doctoribus non arridet; etiamſi de Paracelſo nil quidquam ſciant; neque ſcripta eius legerint vnquam, cùm eò non tranſportentur.

In defluuio capillorum ob luem ♀.

Linimentum. ℞. *Ladani* ℥ ß.
Olei myrtini
Masticis, *an.* ℥ i ß. *Misc.*
Lixiuium. ℞. *Lixiuij facti cum cinere quercus* ℔ v.
gallarum non perforatarũ,
adianti, *an. p.* j.
Fol. rof. p. i ß.
Baccarum myrti p. ß.
Acaciæ
Ladani, *an.* ʒ ij.

Ligatis in petia acacia & ladano, cum reliquis deinde adiunctis, pone in lixiuio, & bulliant ad consumptionem tertiæ partis, & facta colatura de ea lauet & caput & faciem, & deinde vnget linimento. Quidam aliquando & sero liniebat caput, & manè administrabat lixiuium ad detergendum caput, & sic euasit.

Vt crines decidant.

℞. *Auripigment.* ℥ j.
Pulu. pyrij ℥ ß.
Calcis viuæ ℥ iij.

Coque in dimidia menſura lixiuij in olla vitreata donec vſui accommodatum eſt Remedium, quod cognoſces, ſi penna oblinita facilè plumas dimittat in manum vellicantis. Hoc à me ſæpè probatum eſt; & facilimè ex illinitione decidunt pili. Nè autem renaſcantur, varij varia præſcribunt ex ouis formicarum, ſanguine veſpertilionis, ranarum, lacertarum, &c. Sed parum proficiunt, vti experientia conſtat. Locus depilatus vngatur oleo vel vnguento roſato.

Aliud.

℞. *Album ouor.* iij.
Calcis viuæ.
Auripigmenti. an. ℥ j.

Contere & adde tantundem lixiuij, vt fiat litus.

Ad clarificandos crines, mulierum Venetarum.

Fiat lixiuium ex cineribus vitium & coquatur in eo radix bryoniæ, & postea minutim concidatur sapo communis, stet 3. menses & vtere.

Ad faciem clarificandam & dealbandam.

Aqua fœminarum Venetarum.

℞. *Aq. liliorum alb.* ℔ j.
Sacchari cand. ℥ j.
Boracis in petra ℥ ß.
Camphoræ ℥ j.
Olibani albi ℥ ij.

Omnia terantur & imbibantur cum suprascripta aqua, postea destilla per alembicum & habebis Aquam pretiosam.

Aliud.

♃. Tart. calcinat, & pulu.q.v.impone aq. & adde tragacanth. Hoc inunge faciem quando exis balneo.

Aliud.

℞. Sulphur commune, combure in aq. vit. post misce cum medulla ceruina. f. Vngu. quo vnge faciem.

Ad capitis tineas.

Vnguentũ probatiss. ℞. *Ol.lauini* ℥ j.
Lardi veteris ℥ vj.

Misce, & vnge locum alteratum ter in septimana; & abluatur caput vrina propria.

Al.probatum. ♃. *Ellebori vtriusq.*
Auripigm.
Litharg. auri
Calcis viuæ
Vitrioli
Aluminis
Galbani
Fuliginis
Aluminis fæcis

Tartari vsti, an. ℥ ß.
Mercurij exstincti ℥ ß.
Æruginis æris ʒ ij. *f. puluis.*

Incorpora cum succo borrag. scabios. fumar. oxylap. aceti, an. quart. ß. ol. antiqui ℔ j. bulliant ad succorum consumptionem. Circa finem decocti adde pulueres, Adde picis naualis liqu. ℥ ß. Ceræ q. s. f. Vnguentum.

Ad barbam augendam prob.

℞. *Cineris talpæ in clibano exsiccatæ* ʒ ij.
apum
auellan. tost. an. ʒ i ß.
Stercoris muris ʒ ij.
Ladani optimi ʒ i ß.
Mellis ℥ ß.
Ol. nardini & ceræ an. q. s. f. Linimentum.

Ad vertiginem.

Prosunt ex proprietate quæ fiunt ex stercore pauonis (vt si siccetur & pulueriſetur) & ex araneis; Item semen carui.

Aliud.

℞. *Fol. betonicæ.*
Saluiæ minoris, an. q. v.

Macerentur per noctem in vino. Vtatur quotidie hoc potu. Nam est experientiâ longâ compertus.

Ad Apoplexiam.

Mirè prosunt: Saluiæ decoctum: Extractum eiusdem. Semen carui & erucæ, &c.

Exper. opt. ℞. *Aq. vitæ* M. j.
Granorum Iunip. M. ij.

Contundantur & macerentur in Aq. vitæ, per triduum, & colentur per pannum. Imponantur deinde saluia, pulegium & nasturtium, & ʒ j. croci. Detur patienti, & statim loquelam recuperabit.

Aqua Antapoplectica & Antepileptica præstantissima Gasp. Bartholini Dani.

℞. *Saluiæ cum fol. & flor.*
Majoranæ
Hyſſopi
Meliſſæ
Lauendulæ, an M. j.
Roriſmarini
Verbenæ an. M. ß.
Nucis moſch.
Galangæ.
Cinamomi, an. ℥ j.
Granorum iuniperi. ℥ iij.
Sem. carui.
Erucæ, id eſt, *ſinap. alb. ſilueſt. an.* ℥ v.
Vini albi opt. ſexies tantundem.

Contuſa omnia infundantur per dies aliquot, aut ſtent in fimo equino per dies 14. poſt deſtilla in B.M. Hæc aqua eſt miræ virtutis in confortando cerebro & neruis. Memoriam admodum iuuat, ingenium acuit. Præſeruat ab apop. epil. paralyſi & aliis periculoſis capitis affectibus, quia hu-

mores insigniter discutit & attenuat. In apoplexiâ præsertim apprimè confert; siue intrinsecus assumatur, siue membrum affectum foueat. Ditiores addant aliquid ex solutione perlarum, tinctura corallorum, quinta essentia auri & similibus.

Aqua Imperialis Monspeliensium.

℞. *Cinamomi*
Caryophyllorum
Nucis mosch.
Cyperi, an. ℥ ij.
Rorismarini
Hyssopi
Majoranæ
Lauendulæ
Melissæ
Ros. rub.
Fol. lauri
Cort. arantiorum, an. M. ij.

Conquassentur omnia & infundantur diebus quinque cum aq. ros.

℔ ij. Vini albi opt. ℔ vj. Destillentur omnia in alembico vitreo lento igni.

Contra EPILEPSIAM.

Proprietate conferunt: Cranium, ossa & sanguis ex homine. Ex animalibus: Hirundines, picæ, vngula alcis & asini, fel canis, cor lupi, cerebrum leporis & coagulum, &c. Ex vegetabilibus: Pæoniæ radix & semen, betonica, flores lilij conuallij, tiliæ, anthos, &c. Item succus rutæ, & suc. herbæ paralysis: viscus quercinus &c. Ex mineralibus, Corall. rub. Smaragdus, &c.

Remedium opt. & facile.

℞. Cranij humani puluerisati q.v. pone in fimo equino cum vitro ad putrescendum per 15. aut 20. dies, postea destilla per retortam aut per descensum, & f. oleum, propinandum singulis vicibus ad ʒ j. vel ʒ j ß.

ALIVD.

℞. *Cranij humani*
Picarum

Hirundinum, an. ʒ ij.
Castorei
Coaguli leporis
Sem. pæoniæ
Palmæ Christi
Spec. diambræ an. ʒ j.
Ol. Cinamomi gutt. ij.
Macis g̃ iiij.
Carui g̃ vj.

F. pulu. vel pilulæ cum melle scillitico, & vtatur patiens, cui statim superbibat aquæ picarum iuuenum ℥ j.

Aliud.

Ad Epilep. Mixtura Terentij.
℞. *Diacori* ℥ iiij.
Spec. diamoschi
Xilaloës, an. ʒ ß.
Cubebarum g̃ vij.
Granorum pæoniæ.
Visci querni.
Cranij humani præparati
Stercor. pauon. an. ʒ ß.
Conf. buglossæ. ℥ i ß.
F. Mixtura.

Electuarium

Electuarium eiusdem mirabile.

℞. *Stœchad.*
Seseli
Pyrethri
Sem. aquilegiæ. an. ʒ ii ß.
Sem. pæoniæ mund. ʒ iij.
Visci querni
Agarici electi, an. ʒ ß.
Carui
Assæ fœtidæ
Aristol. rot.
Liquirit.
Carpobalsami an. ℥ iij. *Mel. q. s.*
f. Electuarium.

Puluis Bartholini Antepilepticus nobilissimus & certissimus.

℞. *Carnij humani nunquam humati, & combusti: ossium humanorum combustorum*, an. ℥ ß.

Pulu. ossium lacertarum magnarum & viridium ʒ ij.
Visci quercini
Paeoniæ maris rad. & sem. de cort. Lunâ decrescente collect. an. ʒ j.
Antimonij præparati
Vngulæ alcis
Asini, an. ʒ ß.
Sacchari albiss. ℥ iiij.

Puluerisanda puluerisentur subtiliss. & f. puluis.

Dos. ʒ j. cum aquâ destillatâ ex (. (. recenti quod primò nascitur, & mista cum aq. fl. tiliæ & lilij conuallij dupla quantitate. Qui volet bibat cum aqua hirundinum vel picarum.

Ad delirantes & amentes.

Ad omnem mentis alienationem commendatur puluis testudinis combustæ.

Phreniticis succus consolidæ cum melle mistus & naribus infusus prodest.

Melancholicis puluis fumariæ ſæpius exhibeatur, & liberantur. Item Aqua & conſerua Elenij.

Eſſentia chelidonij minoris in melancholia hypochondriaca mirè confert.

In melancholia hypochondriaca Zwingeri.

℞. *quinq. rad. aperitiu. an.* ℥ ß.
Bugloſſ.
Card. benedict. an. p. j.
Abſinthij parum
Sem. fœniculi ℥ j.
Carthami ℥ ß.
Fol. ſenæ ℥ ii ß.
Agarici
Tartari alb. an. ℥ ß.
Zingiberis
Cinamomi, an. ʒ j.

Parentur omnia pro vino. Inde ſumantur quotidie 3. cyathi manè per tres hebdomadas, vſque ad ægri languorem.

Digestiuum excellent. in melanch. hypoch. & tartaro Mesenterij.

℞. *Salis tartari crystallini* ℈ j.
Ol. Vitrioli vel acidi Sulph. ℥ 20.

Misce in iure prunorum, vel alio iusculo, per biduum reiteretur vel triduum; postea purgetur cum apozemate ex cholagogis & phlegmagogis cum suis correctoriis & carminatiuis.

Ad memoriam.

Cinnamomum quouis modo sumptum iuuat. Item Zingiber, radix pyrethri, thus, Semen pæoniæ, Melissa, cubebæ, acorus conditus, &c.

Aqua præstantiss. ad roborandam memoriam, dicta Donum Gratiæ.

℞. *Aq. betonicæ,*
Buglossæ
Fl. tiliæ, an. ℔ j.

Aq. ardentis opt. ℔ ß.
Anthos.
Rof. rub.
Maioranæ
Fl. bugloff. an. M j.
Spec. Confect. alkermes ℥ ij.

Infunde flores aliquantum contusos in aquis prædictis eo tempore quo colliguntur, infolentur per menfem, poft deftillentur per B. M. Sume omni mane cochlear j. eademque vnge nucham, tempora, &c.

Puluis Trithemij ad corroborandam Memoriam.

℞. *Calam. arom.*
Gentianæ
Cymini
Sileris montani.
Anifi
Carui
Ameos
Sem. Petrofel.

Spicæ nard. ind. an. ℥ ß.
Corall. rub.
Margaritarum non perforatarum, an. ʒ v.
Zingiberis albi,
Chamæpityos
Fol. sennæ Alexand.
Tartari calcinati, an. ʒ vj.
Macis
Cubebarum
Garyophyll. an. ʒ vij.

Redigantur lege artis in puluerem. Dosis ʒ j. Stomachum confortat, cerebrum purgat, oculos & visum serenat, memoriam acuit; humores malos, & superfluos in toto corpore consumit, lenit & aperit constrictionem in pectore, nauseam pellit, nimiam pinguedinem prohibet, ab epilepsiâ & apoplexiâ præseruat, materiam calculi dissoluit, chiragram, podagram, & sciaticam prohibet.

AD SOPOROSOS
affectus.

Prodest litus ex oleo de Castoreo, cum succo rutæ, fœniculi.

Item.

℞. *Succi apij*
Aceti fortis q. s.

Et cum puluere castorei f. Emplastrum, & capiti abraso superpone.

AD SOMNVM conciliandum.

Fiat Linimentum ex Ol. viol. croco oriental. & pauca cera.

Medulla ceruina temporibus inuncta valet.

Puluis nucis Indicæ intro sumptus prodest.

℞. *Sem. papau. albi*
Melonis decrustati, an. ℥ ß.
Sem. lactucæ ʒ j.

Tere omnia cum aqua Endiuiæ, f. potus addito saccharo.

Bibe inde vesperi & dormies benè.

Contra PARALYSIN.

Oleum ex fl. rorismarini, valet.

Ol. ex ſanguine iuuenis rubicundi cum aq. roriſmarini.
Oleum ceræ, &c.

Electuarium.

℞. *Flor. lauend. ſicc.* ℥ j.
Spicæ ℥ ß.

Incidantur & contundantur omnia cum Sacchar. ℥ ß. in aq. ſ. diſſol. cinamom. ʒ vj. Carioph. ʒ iij. Macis ʒ ii ß.

Contra Spaſmum.

Os alæ phaſiani geſtatum in manu partis affectæ.
Vngantur partes oleo ex pyrethro chymicè extracto.

Oleum mollitiuum Saxoniæ in ſpaſmo.

℞. *Stelliones num.* v. Adhuc viui infundantur in *Ol. Chamomill.* ℥ viij. Et vbi interierint, bulliant in eodem

dem donec carnes liquescant. Mox fiat excretio. Deinde anserem pinguem imple thure, ladano, myrrha, croco, olibano. Deinde pone eum in veru; inter assandum, collige pinguedinem, & misce cum oleo suprascripto, & inunge partes contractas.

Ad visus imbecillitatem, obscuritatem, & cæcitatem.

Prosunt, Aquæ Chelidoniæ, rutæ calendulæ, euphrasiæ, fœniculi, &c.

ALIVD.

℞. *Sem. fœniculi* ℔ i ß.
Sileris montani ℔ ß.
Euphragiæ ℔ ß.
Chamædryos ℥ j.
Rad. Chelidoniæ ℥ ß.
Sem. Anisi
Apij
Petroselini, an. ℥ i ß.
Pulegij
Hyssopi

Fl. borraginis
Gran. iuniperi
Saxifrag. an. ℥ i ß.

Puluerisata omnia excipiãtur melle despumato. Vtatur manè & sero hoc remedio. Cæcus quidam nouem annorum curatus fuit.

Aliud.

Ad conseruationem visus diutiss. oculosque ab omnibus maculis purgans.

℞. *Vini albi maturi & optimi* ℔ xij
Panis recentis diligenter loti ℔ iv.
Chelidoniæ, fæniculi, bulbi squillæ, *an.* ℥ iiij.
Caryophyllatæ ℥ ß.

Misce in bociam cum capitello, destilla in B. maris, & extrahe ℔ v. aquæ, quam reserua seorsim in potu sumptum singulis diebus manè per mensem.

Aliud.

℞. Succi apij, fœniculi, verbenæ, chamædryos, pimpinellæ, garyophyll. saluiæ, rutæ, centinodiæ, morsus gallinæ, an. ℥ j. piperis crassiusculè triti, nucis mosch. ligni aloës, an. ʒ iij. Omnia macerentur in vrina pueri incorrupti, & in bona quantitate vini Maluatici. Bulliant breui tempore; tunc exprime & cola. Reserua vase vitreo benè obturato. Horâ somni singulæ guttulæ instillentur.

Ad oculorum inflammationem, dolorem, epiphoram, &c. Mixtura sæpiùs probata Bartholini.

℞. *Aq. Rosarum*
Euphrasiæ
Verbenæ, an. ℥ ß. *Tutiæ præparatæ* ʒ j.
Matris perlarum subtilissimè pulueris. ʒ ij.

Misce. & vsus tempore præcipuè misceantur probè: instillando parum in oculum: nec non petias ex mixturâ istâ madentes extrinsecus applicãdo.

Aliud.

Ad ardorem & dolorem oculi.

℞. *Butyri rec. nouies in aq. rof. loti* ℥ ß.
Tutiæ præparat. ʒ j.
Camphoræ ʒ ß.

Misc. & reserua in vitreo vase, & parum oculo indatur.

Ad suffusionem.

℞. Marchasit. argent. q. s. extingue pluries in oleo benedicto. Destilla. De destillato pone in oculum.

Ad oculi fistulam.

℞. *Sulphuris viui*

Aceti fortissimi
Aluminis
Salis, an. ℥ j.
℞ad. lapat. acut. recent. ℥ ß. *f.*
Vnguent.

Ad phlyctænas, pustulas, & maculas oculorum.

Fel anserinum, gallinarum, & piscium, an. part. æq. Vitro inde. Adde mellis modic. f. Linimentum, quo oculi inungantur.

In obstructione Nerui optici.

Phu verum coque in vino. Bibat de eo tribus aut quatuor mensibus. Malagma verò oculis imponatur tepidū.

Ad rubedinem oculorū Remed. opt. Clarissimi Doct. Riuerij Medici olim Regis Galliarum.

℞. Vitriol. albi puriss. ʒ j. dissolue in aq. pluuialis ℥ x. filtra ali-

quoties per chartam. f. Collyrium. Hoc sæpè est vsus Riuerius. Adde salis communis ℈ j.

AD SVRDITATEM & tinnitum.

Valent, succus raphani, pinguedo anguillæ, Balsamum Indum, axungia talpæ, &c.

Succus expressus à cæpâ imbuta aquâ ardenti & sub cineribus cocta commendatur.

Vel sic:

Impleantur cæpæ pinguedine anguillæ. Coquantur sub cineribus. Expressus succus auribus instilletur.

Ol. pro surditate D. Hulderi Monspel.

℞. Cæpam magnam rubram in medio cauatam. Cuius cauitatem reple oleo rutæ, addendo pulu. cyperi, baccarum lauri, anisi, cumini, an. ℈ j. Castorei puluer. ʒ ß. Bulliant omnia super prunas ardentes, postea

exprimantur, ſeruentur in phialâ; de qua ſtillentur aliquot guttæ in aures mane & veſperi, claudendo cottone moſchato.

AD HÆMORRHAGIAM NARIVM & aliarum partium.

Sanguinem ſiſtunt Fabaria pulueriſata. Coriandrum ſiccatum.

Aliud.

Lepus in Martio captus, exſic. & pulu. Puluis autem in naſum vel vulnus immittatur.

Aliud.

℞. *Pulu. cort. granatorum*
Vitrioli Rom.
Aluminis, ana Miſc.

Siſtit ſanguinem in naribus & toto corpore.

Aliud.

Stercus ſuillum recens cum aceto miſceatur, & ſacculo imponatur; olfaciat patiens.

PRO CATARRHO.

Fumus ſuccini albi vel lintei puri incenſi, item chartæ vel ſulphuris accenſi, præſentaneum deſtillationis eſt remedium. Suffumigia item ex ſiccantibus, vt thure, maſtiche, &c.

Syrupus ad ſiſtendum Catarrhum certiſſ.

℞. *Syrup. de papau.*
Diamororis, an. ℥ ij.
Aq. roſ. ℥ j.
Vini granatorum ℥ ß.
Miſc. f. gargariſma.

In catarrho ſuffocatiuo exhibetur ceu præſens remedium Aqua ſcabioſæ.

Aliud.

Maiorana bulliat in vino albo, & fumus per tritorium recipiatur in naſum. fundit catarrhum.

Ad raucedinem valent ſaccarum candum, glycyrrhiza, tuſſilago, radix helenij, aniſum, &c.

Inprimis nihil præſtantius quàm ſyrupus de Eryſimo Lobelij, qui videatur in ipſius Herbario.

Ad vocem recuperandam.

Braſſicæ ſuccus cum modico ſalis epotus, vel ori infantis inſtillatus, vocem interceptam in infantibus liberat.

Aliud.

℞. Diairis, Diapenidion. an. ʒ i ß. paſſularum, liquiritiæ, ſucci eius, hyſſopi, ſem. lini pulu. an ℥ ß. ſyrupi iuiub. q. ſ. f. Elect. de quo ſume in modum caſtaneæ, paulatim deglutiendo.

Ad dentium dolorem.

Sub aurem admoueantur veſicatoria.
Pinguedinem ranarum immitte denti.
Aut parum theriacæ cum opio.
Peucedanum dentibus impoſitũ perforatis, dolorem protinus ſoluit.

Aqua vitæ ad dolorem dentium.

℞. *Philonij Rom.*
Cort. rad. papau.
Rad. pyrethri
Fol. nicotianæ Indicæ,
Piperis longi,
Sem. hyoſcyami, an. ℥ iij.
Opij thebaici. ℥ ß.

Omnia macerentur ſpatio 24. hor. in ℔ i ß. ſp. vini; deinde per B. deſtilla, & aq. teneatur in ore.

Ad dealbandos & firmandos dentes.

℞. *Salis vſti,*
Vitri Veneti, an. ℥ j.
Cyperi aſsi
Cannæ combuſtæ, an. ℥ ß.
Cornu Cerui vſti ℈ ij.
Corall. albi ℥ ß. *f. puluis.*
Deinde ablue dentes aceto.

Aliud.

Quod Turqueti esse dicitur.

℞. *Marmoris praeparati*
Crystalli
Lapidis pumicis, an. ℥ j.
Tartari viu.
Oßis sepiae
Alum. an. ℈ ij.
Corall. rub. & alb. an. ℥ ß.

M. & adde Cinamomi, caryoph. an. ℈ ß. f. puluis; vel cum melle & vino f. opiata, valde liquida. Mel erit crudum, non despumatum.

Ad casum Vvulae.

Ouum recens assatum, per medium scindatur, vnaque medietas calida imponatur vertici vel suturae coronali.

Aliud.

℞. *Carabae albiss.* ℥ j.

Redigãtur in puluerem crassiusculum, & per infundibulum fumus ore recipiatur, mane, meridie & vesperi.

Præterea R. fermenti veteris ℥ j. aſperſo carabæ albæ puluere linteolo inducatur, verticique ad latitudinem manus dimidiæ imponatur, bis in die iteretur.

AD SCROPHVLAS.

℞. Cæpas num. iij. *decoque ſub prunis.*
Vitell. ou. n. iij.
Axungiæ porci vel butyri q. ſ. Incorpora f. Empl.

Aliud.

℞. Mures paruos ſine pilis n.4. vel 5.
Lacertas magnas vel paruas totidem.

Ponatur in ol. com. ita vt cooperiantur in vaſe vitreo ad ſolem fortis caloris, & quanto magis ſteterit eò melius; & cum opus eſt, madefiant petiæ cum dicto oleo, & ſuperponantur.

Scrophulæ cũ aliis remediis noluntcedere, confugiendum ad *Cauteria potentialia*: Eligatur autem tale, quod.

citò & absque dolore insigni agit, quale est illud *Bartholini*.

♃. *Tart. albi vsti* (Vveidaschen) *part.* j.
Cinerum ex caulium truncis & tumoribus roboris, an. partes ij.

In s. q. Lixiuij saponis Belgici seu nigri, quod primò fit, dissolue; & fiat Lapis s. a. Qui volet, potest addere circa finem decoctionis, opij parum, vel Auripigmenti parum, vel vtrumque. Aut qui vult vt citiùs & fortiùs vrat, sed maiori cum dolore, potest addere calcis viuæ plus vel minus.

AD ANGINAM.

Caput viperæ exsiccatum & collo appensum commendatur pro amuleto.

Item : Emplastrum de nido hirundinis.

Item : Rasura dentis apri ʒ j. cum

ol. amygd. dulc. & saccharo in hoc affectu.

Aliud.

℞. *Aq. Semperuiui.*
Prunellæ, an. ℔ j.
Salis Ammoniaci ʒ j. *Misc. f. Gargarisma.*

Puluis.

℞. Noctuam vnam. Cum pennis comburatur, & f. puluis, cuius posteà modicum in guttur immittatur. Aperit & rumpit apostema mirabiliter.

Emplastrum.

℞. Succi bryoniæ, mellis, an. ℥ iij. Farinæ sem. lini, fænugræci, frumenti, an. ℥ ß. butyri recentis ℥ ij. croci ʒ ß. f. Emplast. & pone calidum circa collum.

In Dyspnœa & Asthmate.

Prosunt admodum Millepedes, flores Sulph. item quæ fiunt ex radice Aaronis, helenij, & similibus.

Elect. opt.

℞. Conferu. fl. hyſſopi, veron. an. ℥ j. Betonic. rad. pimpinel. Enulæ conditæ, an. ℥ ß. Agarici tenuiſſ. pulueriſ. ʒ j. Millepedum, fl. Sulph. an. ℈ ij. Extr. cal. aromat. ℈ j. tinctur. Croci ℈ ß. ol. angel. gut. v. Cum ſyrup. de pulmonaria & melle ſquillit. an. q. ſ. f. Electuar.

Aqua.

℞. Herb. pulmonariæ, card. bened. hyſſopi, piperit. calaminthæ, ſcabioſæ, capill. vener. Marrubij, Tuſſilaginis, an. M. j. polyp. quercini ℥ vi. Ariſtol. rot. ℥ j. Ireos, ſem. vrtic. Rom. an. ℥ vj. rad. fœniculi, petroſelini, an. ℥ ij. lilij conuallij ℥ iij. Enulæ campanæ ℥ viij. Sem. ſinapis, naſturtij, an. ℥ vj. Coſti ʒ v. ſpicæ ʒ x. Bacc. lauri ℥ iv. nigellæ ℥ vj. Incid. groſ. Infunde in vini albi. menſuris vi. & macerentur diebus 6. Deinde deſtilla.

Ad Pleuritidem.

Carduus benedict. & Mariæ pro-

dest. Item maxilla lucij, dens, apri, virga cerui, & similia. Extractum Cardui benedicti, optimum est in hoc affectu.

Aliud.

℞. Illam aquam, quæ effluit ex ore equarum, quando ex puro & gelido fonte aquantur. Illam mucosam effluentem aquam propina patienti.

Aliud.

♃. *Nucis myristicæ*
Flor. bismaluæ
Visci querni, an. ℥ ß.
Flor. Sulph.
Boracis
Nitri
Oßis genitalis ceti dentat.
Dentis apri, an. ʒ ij.
F. pulu. subtil.

Post exspectorationem materiæ applicetur Vnguentum.

Cumi-

℞. *Cumini ℥ j. Contunde grosso modo.*
Vnguenti dialtheæ ℥ ij.
Butyri veteris & rancidi ℥ iij.

Coquantur simul aliquot ebullitionibus, & ex colatura f. Vnguentum, quod applicetur loco dolenti cum folio brassicæ calidè.

Pro Hæmoptoicis & Phthisicis.

Proprietate conferunt Scabiosa & Veronica. Si ex earum succis syrupi fiant, extracta item. Pulmo vulpis confert. Vinum rorismarini: Medulla crurum vituli, &c.

Ad sputum sanguinis cum tussi.

Syrupus myrtinus, cum syrupo portulacæ, multum præstat.
Looch Varandæi ad Hæmoptoicos.

℞. *Boli armeni,*
Terræ ſigillatæ
Coralli vtriuſque, an. ʒ ß.
Sacchar. roſ. ℥ ß.

Cum albumine oui ſimul agita. f. Looch, quo vtatur cum colchleari frequenter.

Ad phthiſin, ſequens magno ſucceſſu exhibitum fuit Neapoli.

℞. *Pulpæ caponis*
Pinearum, an. ℔ ß.
Plantaginis ℔ j.
Conſolidæ maioris
Hyperici
Saluiæ,
Dictamni Cretici albi
Betonicæ
Violarum, an. ℥ iv.
Cinamomi ℥ i ß.
Lactis caprini q. ſ.
F. infuſio per biduum. Deinde deſtilletur.

Aliud.

Ad Phthiſin.

℞. Alkekengi, calendulæ, bugloſſæ, blit. an. M. j. Bulliant in brodio carnium bonâ ebullitione; & detur brodium ad bibendum poſt cœnam, quando itur dormitum.

AD EMPYEMA.

Pulv. ſem. vrticæ ad ℈ j. cum ſyrupo violaceo lambat & paulatim deglutiat.

Aliud.

℞. *Rad. graminis* ℥ iij.
Acetoſ. M. ij.
Card. bened.
Scabioſæ
Herb. capill. vener. an. M. j.
Paſſul. mundat. ℥ j.
Liquiritiæ ℥ ß.
Aniſi ʒ j.
Ficuum, num. iij.
4. ſem. frig. mai. an. ʒ ij.
Flor. cord.
Hyperici, an. M. ß.

F. decoctio in aq. borraginis q. s. ad ℔ j.
Cui infunde
Fermenti panis cibarij ℥ iij.
Coaguli ℥ i ß.
Syr. ex succo vel infus. papau.
℥ vj.

Pro quinque vicibus vel 6. Discutit, abstergit, per vrinas & sudores expellit, defluxiones cohibet, febresque sistit.

Ad affectiones CORDIS, *Syncopen, Cardiacam, &c.*

In palpatione Cordis. Galanga è plantaginis succo bibatur. Melissa tam intus, quam extra admota commendatur. Ex cerasis acidis destilletur aqua in B. M. Misce cum succo recenti cerasorum acidorum opt. Conserua florum aquileiæ, quantitate castaneæ sumpta. Aristol. contritæ ʒ j. pulv. Aqua pentaphylli

destiﬂata tribus diebus. Ab infantibus ℥ ß. ad ℥ ij. ieiun. bib.

Aliud.

℞. Nuces auellanas seu Italicas cum corticibus, cum pauco fermento tegantur. Combure in puluerem in fornace figulorum. Dosis in pueris ℈ j. ad ℈ ij. In adultis drag. i. in brodio cicerum.

Aliud.

Nobiliss. omnium in Italia ab amico quodam mihi communicatum, pro tremore Cordis.

℞. *Conf. rad. buglos. cort. citri*, an. ℥ ß.
Conf. rof. & ambos, an. ʒ vj.
Myrob. conditorum num. ij.
Cornu Cerui & rasura eboris,
Tinctura corallorum
Lactis Margaritarum. an. ʒ i ß.
Cō cum Sp. Sulph. resoluti ʒ i.
Ambræ flauæ exaltatæ
Ambræ griseæ, an. ℈ j.

Cum ſ. q. ſyrupi gran. chermes f. opiata cum ſp. Vitriol. dulc. Vtere pro potu cum decocto rad. ononidis & aqua mannæ Calabrinæ ℥ ij.

Confectio Alkermes dulcis Herculis Saxoniæ, pro palpitatione cordis & aliis eius affectibus à cauſſa calida.

℞. Granorum Kermes ℥ iij. Bulliant in aq. viol. roſ. nenupharis, an. ℥ iv. vſquequo aquæ purpureum trahant colorem. Factâ colatura & expreſſione; ℞. folliculorum ſerici inciſorum, extractis bombycibus, ℥ iv. Bulliant in prædicto decocto, vſque dum purpur. trahant colorem. Deinde ſiccentur in vmbrâ, mox iterum, ſecundò aut tertiò bulliant in eodem decocto. Iterum in vmbrâ ſiccati infundantur per horas 24. in ſucci pomorum dulcium & roſarum, an. ℔ i ß. Deinde poſt infuſionem bulliant in eodem deco-

cto, vſquequo decoctum purpureum accipiat colorem à ſerico. F. expreſſio. Colaturæ adde ſacchari fini ℔ i ß. Bulliant ſimul ad craſſitiem mellis. Deinde ſublato decocto ab igne, diſſolue in eo adhuc calente ambræ griſeæ opt. inciſæ ℥ ß. & poſt diſſolutionem iterum ponatur ad ignem & addãtur hi pulueres, ſantalorum rubrorum, citrinorum, flauorum, nenupharis, violarum, roſ. margar. præp. raſuræ eboris, oſſis de C. C. fragment. hyacinthi, ſmaragdi, ſapphiri præp. coral. rub. an ʒ i. ſem. oxalidis ʒ ij. muſchi opt. ℈ j. M. f. conſerua.

Confectio Alkermes ãmara eiuſdem, pro palpit. & aliȷs cordis affect. à cauſſa frig.

Differt à priori ſpeciebus tãtùm & quantitate muſchi. Nam loco ſpecierum frigidarum ponuntur hæ. ℞. Cinamom. garyoph. nuc. moſch. zinzib. zedoar. galangæ, Cardamomi, ſpic.

ſtyrac. calam. croci, xylaloës, an. ʒ j. acymi garyophyllati ʒ iij. muſci ʒ j. Miſc. f. Conſerua. Doſis vtriuſque à ℈ j. ad ʒ j. Datur horis 2. aut 3. ante cibum.

Aqua Cordialis eiuſdem, in febribus malignis.

℞. Succorum borraginis, bugloſſæ, meliſſæ, biſtortæ, tormentillæ, verbenacæ, oxylapathi, acetoſæ, rutæ caprariæ, myrrhidis, cyani mai. & min. roſar. calendulæ, limonum, citri, an. ℥ 6. pimpinellæ, ſaxifr. pentaphylli, an. ℥ iij. Aceti vini albi ℔ j. Sem. portulacæ, fl. nympheæ, ana ʒ ij. ſem. citri ℥ ß. terræ Lemniæ, Sileſiacæ, Samiæ, an. ℥ i ß. trium ſantalorum ʒ vj. margar. præp. cum acido citri ʒ iij. Infundantur ſpecies in ſuccos, & ſemper maceratio f. per tres dies loco tepido. Deſtilla alembico vitreo. Deſtillatus liquor conſeruetur in vaſe vitreo. Doſis ab ℥ ß. ad ℥ iij. duabus aut vnâ horis ante cibi ſumptionem.

Præ-

Præseruatiuum in Peste.

℞. Fol. rutæ ℥ ß. Ficuum ℥ ij. Bacc. iuniperi ℥ i ß. Nucum mai. ℥ j. Acet. vini ʒ ii ß. Misc. in modum elect. sumat ieiunus iturus in aërem quantitate castaneæ.

Aliud.

℞. Arsenici crystallini ʒ j. Carioph. ℈ j. croci ℈ ß. Sem. pæoniæ, Zedoar. ʒ i ß. Zingib. ʒ ij. baccarum lauri ʒ iij. mastiches g̃ iv. myrrhæ g̃ iv. nucis mosch. ʒ j. sem. rutæ ℈ j. Moschi g̃ ij. F. grossus puluis, interpastatus pro regione cordis.

Electuarium prophylacticum in peste, Bartholini.

℞. *Rad. Imperatoriæ*
Angelicæ
Granorum iuniperi, an. ʒ ij.
Sem. card. benedicti
Acetosæ, an. ʒ i ß.
Boli præparati cū succo citri ℥ ß.
Rasuræ C. C.

Diamarg. frig. an. ʒ j.
Theriacæ ver. opt.
Mithridatij, an. ℥ j.
Cū syrupo de acetositate citri f. Electuariū.

Puluis contra Pestem præseruatiuus.

℞. *Rad. tormentillæ*
Diptamni albi recent.
Boli Armeni
Margarit.
Sandalorum rub.
C. C. vsti
Aristoloch. rotundæ, an. ʒ j.
Camphoræ ʒ ß.
Sacchari albiss. ʒ ij.

F. puluis subtilis, de quo sumatur ʒ j. pro vice, cum ʒ j. theriacæ, aut aq. acetosæ ℥ iv. Misc. & da ieiuno 2. horis ante cibum.

Elect. Cordiale roborans Cor & vires.

℞. Sacchari rosʃ. viol. borrag. bu-

glos. an. ℥ß. terræ sigillat. boli Armeni, an. ℈ ß. gemmar. elect. de gemmis, an. ʒ ß. spec. triasandal. ℈ ij. fol. auri num. vj. Syr. de acetos. citri q. s. F. Electuar.

Hæc quæ hactenus à nobis dicta sunt, contra pestem & venena prosunt, vti & Theriaca & Mithridatium, quæ tot ingredientibus à veteribus donata sunt. Quod si vnum aut alterum sumerent, effectus non minùs quàm ante sequeretur; imò feliciùs. Ita videmus successum meliorem contra venena ex simplici præparatione serpentium & viperarum, quam vel ex Theriaca, vel Antidoto magna Matthioli, quam centum sexaginta plus minus ingrediuntur species. Mirum est, viros doctos non considerare, confusionem magnam fieri ex tot specierum commixtione & bellicosam perturbationem. Miscent omnia, quæ legerunt audiueruntque contra pestem valere vel cor confortare; licet ali-

qua frigida ſint, aliqua calida; humida alia, alia ſicca; contra propriorum præceptorum tenorem, vti in Antidoto magna Matthioli videre licet, vbi ferè cœlum terræ miſcetur. Talis quoque compoſitio inſtar Theriacæ habetur Neapoli, inſtar magni ſecreti, & magnis ſumptibus ibi diſpenſatur. Vltra centum & ſexaginta ingredientia habet, magna confuſione congeſta. Sed hic Italorum mos eſt, vti & aliorum Humoriſtarum in Germania receptas ſcribere plurium ſpecierum. Quas quidem non damno, cùm intra mediocritatis terminos ſe continent; verùm cùm ad tam magnum accedunt numerum, quis non meritò rideat? Hæc pauca interfari hoc loco libuit. Nunc quia contra peſtilentem febrem remedia dedimus, aliàs etiam abigere vt doceamus breuiſſimè pro more noſtro, conſequens eſt.

Ad febres omnes in genere.

℞. Aquæ fontanæ ℔ i. mellis

cochl. j. In cantharo pone ad cumulum formicarum, vſque ad ſuperficiem canthari. Aperiatur & intrabunt formicæ inhærentes melli in magna quantitate. Deinde concludatur cantharus; ſimulque deſtillentur. De illâ aquâ bib. cochl. medium plus minuſue pro viribus patientis: & vomitus prouocabitur; quo multi liberati ſunt.

Aliud quod præſeruat.

Cum horrorem ſentis vel ſimile quid, vt à febre aliqua metus ſit; capias ſtatim. Rad. tormentil. ʒ j. puluerif. theriacæ bonæ ʒ j. Aquæ tormentill. ℥ ß. Acet. vini ʒ ij. Miſc. benè. Bibat vno hauſtu. Sudet deinde per tres horas. Prob. Valet etiam in peſte, ſudore Anglico, &c.

Ad Tertianam.

Teratur Apium ſilueſtre. Lige-

tur ſuper pulſ. manuum, ſtomacho ieiuno die acceſſionis, & ieiunet ad alium diem.

Aliud.

℞. Sem. abſinthij ℥ j. Bibat in aq. hordei ieiuno ventriculo 3. horis ante prandium. Si non procedat, reiteretur.

Ad Quartanam.

Suſpendatur de collo auellana, cuius incluſa aranea magna, & liberabitur.

Aliud.

℞. Rad. acori, acetoſ. lupul. borrag. ſcolopend. fol. chamædryos, agrimon. abſinthij, an. M. i. Marrubij, Card. bened. Matriſil. an. M. ß. Adde vini q. ſ. & coque ad conſumptionem duarum partium. Prob.

Ad Mammillarum affectus.

Ad habendam Lactis abundantiam.

Da herbam fœniculi decoctam vino vel Lacte, & abundabit Lacte.

Ad abſcindendum Lac.

♃ Rutæ ſiccæ, ſem. agni caſt. an. ʒ ij. Totum puluerifatum cum aqua cymini bibat.

Ad duritiem mammarum.

Androſæmi folia imponantur.

Aliud.

℞. Sem. lini ſubtiliter piſta in mortario, & tranſmitte.

Poſteà ℞. Lactis caprini q. ſ. vt f. debita decoctio in modum emplaſtri.

Ad mammillas vlceroſas & cancroſas ob lactis redundantiam.

♃. Bufonem craſſum occiſum quocunque modo, & tali pondere cancros viuos. Simul pone in olla vitreata & benè operculatâ, ita vt in medio tantùm foramen exiguum relinquatur. Vrito ſuper prunas mediocri calore non intermiſſo, hocque cinere vtitor.

AD VENTRICVLI affectus.

Ventriculo prosunt, Absinthium, Zingiber, Myrobalani, Cinamomum, & infinita alia calida. Item pelliculæ ventriculorum gallinæ internæ, &c.

Ad corroborandum ventriculum.

℞. *Myrobalanorum chebulorum.*
Caryoph.
Rhabarb. optimi
Masticis, an. ℥ j.
Vini Maluatici mens. j.
Destilla s. a. in B. M.

Vnguentum ad frig. ventriculum tardius concoquentem & flatibus multis obnoxium.

℞. *Ol. absinthitis*
Nardini, an. ℥ ij.
Galangæ
Garyoph.
Mastichis
Cyperi, an. ʒ ij.

Cumini
Flor. rorismarini, an. ℥ j.
Ceræ q.s. F. Vnguentum.

Confectio ad stomachum calidum & debilem.

℞. *Sandalorum omnium*
Spodij
Ros.
Corall. rub. an. ℥ ß.
Margar. & gemm. an. ℈ ij.
Cort. citri cond. ℥ ij.
Pulu. pellicul. ventr gallin. ℥ iij.
Cinamomi ℥ ß.
Sacchar. q. s.
F. Elect. cum aq. ros. Dos. ℥ iij. *vel* iv.

Ad nauseam prægnantium tollendam.

℞. Aq. Cinamomi ℥ iij. ol. vitriol. bene præp. gr. iv. Syr. de Mentha ℥ j. ol. Cinamomi gutt. ij. M. detur.

Confortans & præseruans nauigantes, & alios à nausea & vomitu.

Ita præscripsit Penotus.

♃. Salis nitri, salis fusi, salis gemmæ, an. ℥ j. galangæ, maceris, cubebarum, an. ℈ j. f. pulu. Dos. est ℈ iv. manè ieiuno stomacho.

Sed verior descriptio est hæc quæ sequitur.

♃. *Salis nitri*
fusilis, aut eius loco Sulph. opt.
gemmæ, an. ʒ j.
Galangæ
Masticis,
Cubebarum, an. ℈ j.

Misce, f. puluis tenuiss. Dos. ℈ iv. Manè sumatur ante cibum cum opt. vino. Nauigans in mari si vsus fuerit, non euomet. Præterea stomachum confortat, digestionem iuuat, & à putredine præseruat.

Aliud.

℞. Vini Maluatici ℥ vj. ol. Vitriol. Rom. gut. vj. Dilue benè. Huius capiat singulis diebus mane ℥ j. Vomi-

tum sistit, ventriculum confortat, &c.

Ad ciendum vomitum.

Hoc faciunt, succus radicis nostratis Iridis, Elleborus vterque, balanus Myrepsica, sambucus, ebulus, lathyris, esula, &c.

Aliud.

℞. Calcanthum. Dissolue in aqua, quæ postea euaporanda. Quod in fundo erit, propinabis ad gr. ij. cum conf. ros.

Aliud.

℞. Salis Vitriol. gr. 7. vel 8. Dissolue in liquore congruo, vino vel iusculo, &c. Propina.

Vnguentum vomitum prouocans.

℞. Succi hellebori & esulæ, vel pulu. eorum cum felle taurino & albumine oui. Misc. quo vngatur super vmbilicum venter; & vomet.

Ad oxyreuma Sodi dictum.

℞. Cretæ albæ, nucis mosch. an. ℨ ij. Croci ℈ ß. facchari q. s. Dissolu. cum aq. menthæ. f. Rotulæ.

Ad singultum.

Oleum ocymi cum vino sumptum prodest,

Castoreum cum succo mentæ in potu tepido datum, & benè mistum.

Ad obstructiones Epatis, & Icterum.

Prosunt & deoppilant, Agrimonia seu Eupatorium, cuscuta, &c. Prosunt Limatura chalybis & fæcula radicis Aaronis; Lupulus, Endiuia, Epatica, &c.

Aliud.

♃, *Summit. lupul.*
Eupatorij
Endiuiæ
Rosar.
Cuscutæ
Epaticæ

Passul. Corinthiac. an. M. j. vel P. j.

Coque in sero lactis. Epar calidum temperat, purgat sanguinem, obstructiones aperit; icterum, hydropem flatuosum, laterum punctiones, renum obstructiones, &c. tollit.

In contumaci obstructione, jecoris, lienis aut vesicæ felleæ.

℞. Limaturam chalybis (in diebus canicularibus optimè præparatæ ex aceto acerrimo; in quo sint decoctæ radices altheæ) ℔ j. pulu. anchusæ. C. C. agrimoniæ, ceterach, fumariæ, parietariæ, an. ℥ j. Cinamomi ʒ j. vini ℔ xij. F. infusio & detineatur radiis solaribus 8. dies. Dosis ab ℥ j. ad ℔ ß.

AD ICTERUM.

Peculiariter conducunt Amara; Radix chelidon. minoris, allium, abrotanum; lapis natus in vesica fellea tauri, stercus anserinum, gallinaceum, &c.

Aliud.

℞. *Abrotani* M. ß.
Vini ℔ iij.
Coque ad tertias. Bibat inde 6. dies.

Aliud.

℞. *Marrubij* ℥ ij.
Lupul. ℥ j.
Rad. bugloff.
Enulæ campanæ
Eupatorij, an. ℥ ß.
Rhabarbari ʒ j.
Ligni aloës ʒ i ß.

Bulliant omnia in ℔ iij. vini albi generofi ad confumptionem tertiæ partis. Quod fupereft, coletur fine expreffione. Cuius quolibet mane exhibeantur ℥ iij. cum ʒ iij. fac. albi contriti.

AD HYDROPEM.

Profunt peculiariter, Iris, fambucus, ebulus, ruta, endiuia, braffica marina, tartarus, &c. Inprimis commendo extractum ex Iride.

Aliud.

℞. *Vincetoxici* ℔ j. *aut minus.*
In vino macera per noctem. Coque ad tertias. Manè bibat bonum haustum, & sudet.

Aliud.

℞. Summitatum & flor. pontici absinthij ℔ j. Misce cum saccharo. Dosis ℥ ß. ante prandium. Vtere frequenter.

Hydropis perfecta Cura.

℞. Succi recentis rad. iridis & ex cort. viridi med. sambuci, ana cochl. j. Propina in vulgari aqua semper post tres vel quatuor dies. Hoc pellit aluum fortiter. Ad relictos tumores circa genu, pedes, &c. impone folia cardui maioris, id est, bardanæ; extrahet aquam.

Al. Theoph.

♃. Salis absinthij ℥ j. zingiberis parum. Imbibatur cum oleo salis, & f. electuarium, ex quo quotidie dabis gr. 3.

AD LIENOSOS.

Hîc prosunt: Scolopendrium, cuscuta, cynoglossa, tamariscus, asparagus, cappares, filix, splen bouis, &c.

Pilulæ Riuerij ad hos affectus.

Quercetanus quidem in sua Pharmacopæa pilulas Riuerij videtur describere. Sed vera earum descriptio, quæ hactenus non est edita, hæc est.

℞. *Gummi Ammon. bdellij elect.* an. ℥ j.

Dissoluantur in aceto scillitico, & per pannum rarum traiiciantur, & adde masticis, benjoini, myrrhæ, an. ʒ iij. aloës non lotæ ℥ ß. Croci drag. ij ß. Salis Absinth. drag. i ß. Omnia ex arte præparata incorporentur cum syrupo de absinthio. F. Massa, quæ conseruatur in aluta madefacta oleo anisi & fœniculi. Notandum autem ante harum pilularum vsum præcedere debere clysteres & fomentationes supra locum affectum

splenis:

ſplenis : Continuarique etiam poſt vſum pilularum, vt hac ratione dometur materia. Poſtea ad confortantia, tum viſcerum, tum capitis veniendum, methodo legitimâ procedendo ad ſanitatem perfectam.

AD CALCVLOSOS.

Infinita ſunt quæ vrinam cient, & calculum expellunt. Nos præcipua aliqua in medium adferemus.

Corymbi hederæ conquaſſatæ ℥ j. pond. in vino pot. Oſſicula Meſpilorum vel Perſicorum contrit. ℥ i. pondere in vino albo, cui incocta ſit radix Petroſelini, Radix reſtæ bouis, ſaxifragia, parietaria, &c. optima ſunt.

Aliud.

Ol.carab.albæ 3.guttæ in mediocri hauſtu vini albi calefacti, optimè priùs cũ oleo commixti, eſt probatiſſ.

Aliud.

Mandibula Lucij tuſa & in puluerem redacta, ſi aurei pondere cum

vino ſumatur ; in renibus & veſica calculi franguntur.

ALIVD.

Probatiſſ. Friderici I. Regis Daniæ.

Tere ſaltem leporis, pupillas lucij piſcis, & oculos cancri. Da cum aceto.

ALIVD.

Ducis Boruſsiæ Alberti.

℞. Oſſium dactylorum, ceterach, an. ʒ ß. ſuccini albi ℈ ß. Miſc. Detur cum aqua, aut vino ceraſorum.

Præſtans & mirabile.

℞. Baccarum iuniperi ℥ ß. Iniice in vitrum aquâ ardenti plenum, ita vt baccæ eâ integantur. Vitro benè obturato ſtent in infuſione per quatriduum, commoto ſubinde vitro, coletur forti expreſſione; cui aliæ baccæ recentes infundantur, & ipſæ quatriduum macerentur vt ſupra : hocque

tertiâ vel quartâ vice repetatur. Vinum inde expreſſum optimum reſeruetur. Cuius cochlearia duo albo vino permiſta tepidè bibantur. Poſt inſeſſum ex malua & chamomelo paret, in quo ſedeat per horam (caput, facies & nares aquâ roſ. irrorentur, ne in ſyncopen cadat) vel quouſque calculus excernatur ; ſed cauendum ne mox à cibo ſumpto eo vtatur.

Aliud.

Aqua veronicæ quæ prima vice exſtillat, iterum fæcibus ſuperinfundatur, & ſecunda vice deſtilletur, vt ſaporem acquirat lixiuij, cuius ſume hauſtum cum ſaccharo.

Ad Diabeten.

Valet emplaſtrum ex milio & aquæ hordei vmbilico impoſitum.

Puluis pro mingentibus inuoluntariè.

♃. Stomachorum gallinæ præ-

par. ℥ j. cineris erinacei combusti ʒ iij. Conterantur omnia. F. pulu. Dos. ʒ j. cum vino quando it cubitum.

Ad dolores Colicos & Iliacos.

Ponatur magnes super vmbilicum, & statim cessabit dolor. Valent præterea Laudanum aliquod opiatum, oleum ceræ, &c. Extrinsecus fiat inunctio ex oleo Philosophorum vel succini. Item quinta essentia corallorum. Spiritus terebinthinæ, flores ǒ ij. &c.

Electuar.

℞. Theriacæ opt. ℥ j. castorei, pip. longi, an. ℥ ß. opij ℈ j. M. acuratiss. & fiat elect.

Ad fluxus ventris.

In diarrhœa & dysenteria. optimum est in die ter, dare ex Cr. Mart. singulis vicibus ℥ 10. cum succo prunorum siluestrium.

Aliud.

℞. Hepar lupi, Mithridat. an. ℈ j.

Magist. Corall. boli Armeni, C. C. vsti, mastichis, an. ℈ ß. Aq. tormentill. ℥ iij. cichorei ℥ ij. Miuæ cidoniorum ℥ j.

Ad Dysenteriam.

℞. Vitell. ouorum coctorum n. 20. nucis mosch. ℥ ij. vini rubri styptici q. s. Infunde f. a. F. destillatio per B. Dos. ℥ ij.

Ad Lumbricos.

Mercurius & res Mercuriales hostes sunt lumbricorum & corruptionum. Valent etiam amara omnia, vt Absinthium, &c. Item f. emplastrum ex hiera picra.

Ad vermes puerorum.

♃. ☿. crudi ℈ j. Propinetur per se, vel in aq. portulacæ ℥ iv. Fortiter agitetur in phiala vitrea; postea aqua separetur & propinetur.

Ad Hæmorrhoides.

Eorum dolorem sedant; furfures tritici cum floribus verbasci in sacculo cocti & loco dolenti applicati

Balſamum Sulph. in hæmorrh. cæcis & dolentibus opt. eſt.

Aliud.

℞. *Pingued. gallinæ ℥ ß.*
Pulp. pomi cocti ſub cineribus ℥ j.
Croci oriental. ʒ ß.
Vnguenti populei ℥ ß.
Vitell. oui. num. j. F. Linimentum.

Ad Hernias.

Iuuant, Pyrola, Perfoliata, Conſolida, Herniaria, &c. omnia quæ validè adſtringunt, exſiccant & conſolidant.

℞. Pyrolæ, Conſolidæ Saracenicæ, an. M. j. Coque in vini boni ℔ iij. Bib. ieiuno ſtomacho, per menſem. Deinde R. ſeui ceruini, reſinæ pini, an. ℥ j. Ceræ ℥ ß. M. f. emplaſt. & impone.

Aliud.

♃. Glutinis piſcium ℥ iv. In-

cide frustatim, & pone in ℥ iij. acet. rubei, ol. Masticini ℥ iij. per diem & noctem. Postea liquefiant ad ignem. Cola. In colatura adde pulu. seq. ℞. Thuris, mastiches, boli Armeni, sang. draconis tragacanthi torrefacti, balaustiorum, farin. fœnugræci, an. ℨ ß. Misc. simul benè, & fac ceratum in bona forma.

Eiusmodi Cerata & emplastra infinita fieri possunt ex adstringentibus, consolidantibus, &c. Verùm si inueteratus est morbus, frustra tentantur omnia per eiusmodi remedia quæ in superficie hærent. Raro etiam per potiones vulnerarias. Sed ex fundamento curantur per artem Chirurgicam. Hodie vsus est sectionis apud Chirurgos & testis exemptionis, &c. cum summo dolore, hæmorrhagia, læsione generationis, &c. Sed meliùs curarentur per artificium illud Chirurgicum, quod nouit Cl. V. Gasp. Bartholinus, absque sectione, dolore, hæmor-

rhagia: absque exemptione testis vel læsione vasorum seminalium aut ipsius etiam generationis, absque vlla etiam recidiuâ.

Ad Stranguriam, & Ischuriam.

Baccæ lauri statim iuuant.

Aliud.

℞. Herbarum & summitatum anethi, an. M. ß. F. decoctio. Bibat.

Aliud.

Cancer viuus in mortario cum est tusus, affunde vinum. Cola, propina. Misce potui sem. raphani, apij, petroselini, & persicor. nucleorum.

Aliud.

℞. Tres nucleos auellanæ mundatos & contusos. Bibat cum aqua pura.

Syrupus ex succo portulacæ & herba millefolij, statim iuuat.

Ad

Ad mictionem sanguinis, Dænij.

℞. *Veronicæ*
Saluiæ minoris
Matrisilu. an. M. ß.
Gland. ℥ j.
Acaciæ ℥ ij.

F. decoctio ad ℔ j. Colaturæ add. Mellis opt. q.s. pro mediocri dulcore.

Ad ardorem Vrinæ.

Valet portulaca, plantago, lactuca, &c.

♃. Aq. plantag. portulacæ, an. ℥ ij. Mucilag. sem. psyllij, tragacanth. extr. cum aq. nenuph. an. ℥ ii ß. Misc. F. iniectio.

Ad Gonorrhœam.

♃. Terebinth. in aq. maluarum ter lotæ ℥ ij. Sume in vitello oui vel aliter.

Aliud.

♃. Menthæ siccæ, sem. lactucæ, an. ℥ ij. agn. casti, rad. diptam. Cre-

tici, fol. eiuſdem, ireos flor. an. ℥ i ß. Sacchari ℔ ß. Terebinth. ℥ iv. vini opt. ℥ xx. F. deſtillatio ſ. a. Vtatur 3. cochlear. manè ante paſtum.

Ad impotentiam & læſam virilitatem.

Valent eruca, ſatyrion, vrtica, paſtinaca, ſtinci, &c.

Iulij Caſſerij Placentini morſuli pro impotentibus.

℞. *Sem. Erucæ*
Vrticæ
Aniſi,
Fæniculi
Paſtinac. an. ʒ ß.
Far. cicer. alb. ℥ ß.
Nucum pinearum
Amygd. dulc. an. ʒ ij.
Extremit. ſtinc. ʒ j.
Cinamomi
Galangæ
Garyophyllorum
Cardamomi

Croci
Piperis, an. ℈ ij.
Diasatyrij ʒ i ß.
Moschi
Trochisc. de gallia mosch.
Ambræ griseæ, an. g̃ v.
Sacchari dissoluti in aq. ros. q. s.

Misce, & contusis contund. f. morsuli in vino albo odorato, ad ℥ j. pro vna vice sumat.

A L I V D.

Ad prouocandum coitum.

℞. Lactis vaccini nouiter mulsi pinguis vaccæ ruffæ & iuuenculæ ℔ ij. Tereniabin granosum & album ℔ ß. In lacte pone ad ignem. Coque donec ad modum mellis inspissetur, & de eo semper manè capiat ℥ j. vel plus ieiunus.

Ad Vteri strangulatum.

Daucus masticatus statim iuuat.

Aliud.

Inunge ventrem oleo succini.

Aliud.

♃. Cumini ʒ i ß. Sume in aq. melissæ vesperi & manè. Item ol. citri vel limonum in aq. melissæ.

Aliud.

Bulbo allij conciso adde fellis bubuli ℥ iv. Calef. in cineribus, & calid. expresso succo, vmbilicus, nares, manuumque arteriæ inungantur.

Aliud.

Capilli patientis suffumigati excitant patientem.

Aliud.

Tali leporini calcinati ℈ j. exhibe in aq. pulegij.

Ad Vteri procidentiam.

Prosunt & hîc adstringentia omnia, consolidantiaque: vt bolus, terra sigillata, &c.

Emplastrum Saxoniæ.

℞. *Farin. volat. molend.* ℥ vj.
Fuliginis furni ℥ iii.

Amyli, tragacanthi, gummi Arab. an. ℥ ß.
Boli Armeni, terræ sigill. sang. drac. an. ʒ ij.
Album. ouorum num. x.
Succ. plantag. polygoni, portulacæ, consol. an. q. s.
Misc. f. emplastrum.

Ad Mensium suppreßionem.

Prosunt hîc, Sabina, Artemisia, Origanum, Pulegium, Marrubium, &c.
Saccharum buglossatum mirè retentos menses aperit.

Aliud.

℞. *Succum sabinæ* ℥ ij.
Cinamomi ʒ ij.
Croci gr. 4.
Aq. raphani ℥ ij.
Misc. De hoc bibat itura cubitum.
Prosunt maximè, sal chelidoniæ, sal fœniculi, & sal valerianæ.

Ad menses immodicos & fluxum album.

Cinis ranæ magnæ gestatus prohibet fluxum.

Bibat aq. papau. rubri ℥ i ß. Valet item succus Tormentillæ, vinum rubrum cum mastiche. Tinctura Corallorum.

Aliud.

♃. Turturem impletum mastiche, furno impone, donec comburatur. Huius pulueris ʒ j. assumat cum aq. conuenienti.

Aliud.

♃. Mastiches gr. 30. Decoque in ℔ j. aq. Istius decoctionis ℥ vj. dentur singulis diebus in diluculo ad dies 10. opt. est remedium in humidit. alba.

Item decoctum rorismar. valet.

Aliud.

Succum millefolij per alembicum destilla. F. aqua cum syrupo myrtino

vel rof. ℥ i ß. Huius aquæ ℥ iij. dantur factis purgationibus. Remouet omnem fluxum à matrice, maximè album.

Ad conceptionem.

℞. Seui capræ, piſcis bouis agreſtis ana. Tere & in lacte recenti bulliat, & de eo mulier per ſeptem noctes continuas bibat totum, ceſſantibus menſtruis. In iis autem noctibus fugiat congreſſum. Poſtea verò ſi coëat, concipiet. Hoc medicamentum mulieres Indicæ probauere multum iuuare ad conceptionem.

Medicina Indica ad gignendos gemellos.

℞. *Lactis fœminæ*
Aſinæ
Camelæ, an. partes æq.
Zingib. triti & cribellati parum.

Hoc ponatur ſuper lacte per diem & noctem. Poſtea agitetur, quod ſupernatat, accipiat, & de eo mulier intus & extra vuluam fortiter inũgat.

in diebus menstruosis, & in horis coitus, & gemellos concipiet.

Ad prohibendum ABORTVM.

Imminentem abortum prohibet Rad. Eryngii veri, emplastri modo apposita ventri paulò sub vmbilico.

Aliud.

℞. Pelliculas ex ventriculis gallinarum extractas, tritas, aliquot diebus manè floreni vnius pondere cum vino ieiunè sumant. Hoc certissimè abortum prohibet.

Aliud.

R. Confer. rosar. bugloss. borrag. an. ℥ ß. Diamarg. ℈ iv. Margar. ʒ ii. fragment. lap. pretios. ℈ iii. Coral. rub. ℈ ii. F. mixtura.

Ad partum facilitandum, secundinas retentas & fœtum mortuum reiiciendum.

Partum facilitant Ætites lapis, exu-

niæ ſerpentum, Dictamnus albus, Extractum croci, Aqua cinamomi, &c.

R. Pulu. Diptamni albi ʒ i. cum aq. Cinamomi & aq. vitæ, an. ℥ ß. Propinetur parturienti.

R. Boracis officinarum ℈ i. Da cum decoctoMatricariȩ, ſabinæ aut ſimili.

Aliud.

R. Cinamomi, croci, boracis ℈ iiii. Detur ex aqua artemiſiæ.

Aliud.

Artemiſia rubra cocta cum ſem. lauendulæ in cereuiſia expellit fœtum & ſecund. Si addatur radix Artemiſiȩ, adeò efficax fit, vt etiam mortuum excludat, ſi non ritè ad exitum diſpoſitus ſit.

Aliud.

R. Diptamni albi ʒ i. Croci ʒ ß. F. puluis. Cum ʒ iii. calefiat aqua ſimul cum puluere, & detur.

Aliud.

℞. Maxill. lucij, facchari, an. ℥ j. lap. ſpecularis, macis, an. ℥ ß. ſint trita. Doſ. ʒ ij.

Aliud.

Teſticuli equi fruſtulatim conciſi in furno ſiccentur, de polline ſiccatorum ad ſecundinas retentas in iure quodam bibunt.

Aliud.

℞. Confectionis Alkermes, pulu. teſticul. equor. an. ℈ j. boracis, trochiſc. de myrrha, an. ℈ ß. caſtorei ℈ j. cum aq. artemiſiæ f. pilulæ.

Ad podagricos & quouis modo arthriticos.

Proſunt Hermodactyli, Iva arthetica, Betonica, &c.

Electuarium arthriticum Turqueti.

℞. *Hermodactylorum*
Diagridij, an. ℥ i ß.
Coſti

Cumini
Zingiberis
Caryoph. an. ʒ ß.
F. puluis, cribretur. Cum triplo mellis f. Electuarium.

Aqua Antipodagrica Thomæ Tantini.

℞. *Cinamomi* ℥ i ß.
Nucis mosch. ℥ j.
Maceris ʒ ij.
Galangæ ʒ ß.
Garyoph. cinamomi, an. ℥ ß.
Croci ʒ j.
Moschi ℈ xv.
Perl. præp.
Corall. præp. an. ʒ j.
Olei suc. ʒ ij.
Aquæ Lauend.
Cinamomi
Olei spicæ nardi
Iuniperi, an. ℥ j.
Aquæ rof. ℥ ij.

Contundantur contund. in puluerem, coniiciantur in lagen. stan-

neam 4. menſ. capacem. Affunde menſ. j. S. V. In cinere leni inſimul putreſcant ad 3. hebdomad. Deinde menſtruum coletur per linteolum. At fæces ſpecierum ex ollula ad ignem in cineres vrantur, & cinis eidem priori menſtruo iniiciatur, & digerantur atque immacerentur. Tandem ſine fæcibus per linteum tranſmittes, & diſtillabis in B. M.

Balſamum mitigans podagram primò eius ſucceſſu.

♃. Maſtichis, olibani, myrrhæ, ammon. bdellij, opopon. mumiæ, an. ℥ ij. tart. ℥ i ß. vitriol. ℔ j. mellis ℔ ij. Aq. vitæ ℔ iv. Deſtilla per alembicum. Cum autem malũ ingruit, locus penna aſpergatũr, & quieſcat æger.

Ad Pod. frig. expert.

♃. Catum rubrum & abſcinde caput: cum viſceribus minutim inciſum & lotum: Anſerem pinguem

optimè deplumatum. Pone frusta cati in ventrem anseris, & in veru ad ignem dum torrentur, excipiatur pinguedo tota in vase terreo; quâ vngantur iuncturæ ad ignem leniter.

Ad luem veneream.

Prosunt Guaiacum, sassafras, sarsaparilla. Inprimis & ante omnia Mercurius & quæ ex eo fiunt, vt Aquila alba, Mercurius vitæ, &c. nec tantùm ad hunc morbum, sed etiam ad Lepram, podagram, &c.

In lue venerea vsitata est decoctio Guajaci aliquot septimanis bibita. Item inunctio Mercurialis.

Puluis probatiss.

℞. *Salsæ parillæ* ℥ xj.
Senæ oriental. ℥ iij.
Rhabarb. elect. ʒ iij.
Zingib. ʒ j.

Omnia pulueriscentur subtiliter, & per setaceum traiiciantur. Dos. ʒ ß. cum vino vel iure. Pro præseruatione

vſurpari poteſt bis in hebdomada, temporibus congruis, & factis purgationibus vniuerſalibus.

Vinum ſanctum ad omnes morbos frigidos, paralyticos, cacochymicos, & maximè ad Luem ♀ inueteratam.

℞. *Vini albi opt.* ℔ xv.
Ligni Guajaci recentis,
Salſaparillæ, an. ℥ ii ß.
Folia ſenæ mundatæ ℥ iij.
Polypodij quercini ℥ ij.

Omnia conquaſſata ſimul infundantur in matratio vitreo. Digerantur in fimo 24. horas. Ex hoc ſingulis diebus manè ℥ viij. & ſero ante ingreſſum lecti tantundem capiat. Exerceatur validè. Nec eſt opus, vt ſemper domi in clauſtro hæreat.

AD VLCERA.

Aqua vitæ in omnibus vlceribus detergendis & glutinandis mirabili experimento valet.

Aqua sanans radicitus.

℞. Aq. ros. ℥ i ß. ☿ ♎ti quantitate pisi. F. lotio. Postea cum emplastro deminio curetur.

Ad vlcera crurum.

℞. Lixiuij antiqui q. s. in quo pone salis & aluminis roch. an. ℥ ij. Saluiæ pug. x. Bulliat donec Saluia fuerit cocta, & fac balneum manè & sero per 8. dies. Deinde cum linteolo exsiccentur crura, & superponatur hoc vnguentum.

℞. *Minij*
Masticis ʒ j.
Aquæ vitæ
de Camphora, an. ℥ j.

Misc. omnia simul. Deinde madefiāt petię, & superponātur per 8. dies.

Ad Cancrum.

Ex Arsenico quæ fiunt vide supra lib. tertio.

Ad præcautionem & curationem Cancri.

♃. Millepedes lotos in vino albo q.s. Siccentur in furno, & puluerif. R. dicti pulu. ℥ ii. spec. diamarg. frig. vel diarrh. abb. & triasantal. an. ʒ ii. sacchari rosati quadruplum omnium. Capiat cochl. i. magnum post vsum pilularum conuenientium; Item succo lappæ minoris lauetur vlcus aut Cancer, ne crescat, impediet.

Ad Cancrum puluis expert.

℞. Arsenici puluerif. vt alcool, part. i. rad. Aronis puluerisatæ part. iii. fulig. camin. parum. Misc. exactè, donec prædicti pulueres fiant grisei. Quo vetustior puluis, eò melior.

Ad Fistulam.

♃. Rad. *Valerianæ*
Tormentillæ
Garyophyllat.

Herb.

Herb. *Betæ rubræ*
Alsines rub.
Parietariæ
Galangæ
Zedoariæ
Baccarum lauri, ana.

Coque in vino vna & altera ebullitione. Deinde quotidie exhibeatur patienti bis, ter vel quater cochl. j.

Ad vulnera.

Potio vulneraria. ℞. Centaur. pyrolæ, saniculæ, betonicæ, an. M. j. Consol. regalis M. ß. Agrimon. M. ij. Coque in vino.

ALIVD.

℞. *Rad. Angelicæ* ℥ ß.
Mumiæ ℥ j.
Spermatis ceti ʒ ij.
Iuglandium ℥ ij.
Consol. sarracenicæ M. ij.
Cyclaminis ℥ ij.
Pyrolæ vtriusque, an. M. iij.
Vini q. s. & aquæ tertiam partem. Coque in cantharo.

Aliud.

℞. *Granor. Iuniperi tusorum* ℔ iij.
Pyrolæ vtriusque, matrisilu. rad. fœnicul. alb. an. M. i ß.
Ophiogolss. M. i ß.
Consolidæ maioris
Aristolochiæ, an. ℥ v.
Persicariæ ℥ v.
Destilla omnia secundum artem.

Puluis cõsolidãs vulnera 24. horis.

℞. Corall. rub. albi, olibani, myrrhæ, aristol rotund. gall. part. baccar. lauri, fol. viol. an. part. æq. Omnia siccentur ad vmbram F. pulu.

Ad sanguinem coagulatum in casu ab alto.

Aqua cærefolij bibita prodest.

Carbones ex ligno querno in vino sumpti.

Aliud.

℞. Rhabarb. ʒ j. Mumiæ gr. 8. cum vino albo q. s.

Aliud.

℞. *Carbonum tiliæ,*
Oculorum cancri,
Herb. cærefolij an.
F. puluis. Dos. ʒ ij. *cum aceto.*

Aliud.

℞. *Rhabarbari* ʒ ß.
Rubiæ tinctorum
Mumiæ, an. ℈ j.
Terræ sigillatæ ℈ ß.
Aq. Scabios.
Buglos.
Vini granatorum, an. ℥ j.

Aliud.

Propinetur Sulphur viuum magnitudine fabæ in vino calido.

Puluis prohibens apostemata ex casu ab alto.

℞. *Boli Armeni*
Mumiæ
Terræ sigill. an. ʒ j.
Rhabarb.
Rubiæ tinctorum, an. ℈ ij.

F. pulu. Dos. ℥ i ß. cum aq. plantag. & parum vini granat.

Vel.

Stercus ouillum in aceto maceratum & traiectum per linteum.

Aliud.

℞. *Mumiæ*
Sperm. ceti
Rhabarb. an. ℈ i.
Aq. flor. tiliæ ℥ iv. *f. haustus.*

Aliud.

℞. *Rhapontic.* ℥ i.
Spermat. ceti
Mumiæ, an. ℈ ß. *f. puluis in aqua cærefolij vel scabiof.*

Pulu. mirab. ad casum.

℞. *Mumiæ* ℥ iii.
Rubiæ tinctor. ℥ ii.
Rhabarb. ℥ i.
Ocul. Cancri ℥ ii.
Spermat. ceti,
Sang. hirci, an. ℥ j.

Nasturtij
Ammoniaci, an. ʒ i.ß.
Boli Armeni
Terræ sigill.
Carab. an. ℥ ii.
F. pulu. Dos. ʒ i. *cum aceto vel aqua cærefol. F. haustus.*

Alius puluis.

R. Rad. rhabarb. el. ʒ ii. Mumiæ ʒ ß. Laccæ rub. spermat. ceti, an. ʒ i. boli Armeni, terræ sigill. an. ʒ ß. rad. hirundinariæ ʒ iii. Misc. f. puluis.

Vnguentum potabile.

R. *Butyri recentis non saliti* ℔ iii.
Rubiæ tinctorum
Castorei
Sperm. ceti
Rad. tormentill. an. ℥ i.

Bulliant simul in vino odorifero. f. vnguentum.

AD AMBVSTA.

Spuma calcis in aqua extinctæ, & cum ol. communi excepta.

Decoctum corticis medij vlmi pro lotione.

Vnguentum ros. cum vnguento albo.

Aqua spermatis ranarum optima est.

Lardum in frustula diuisum in veru ad ignem, interpositis foliis hederæ terrestris exsiccatæ coquitur; & vbi liquor ex toto stillauit, accenditur ignis in illis reliquiis, ac cinis horum liquori misceatur; omniaque benè agitentur, & tandem colatura vsui seruetur.

Aliud.

Frustulum calcei antiqui incendatur, & eius pinguedo in aq. frigidiss. exstillare permittatur; eaque pinguedine collecta in aq. ros. diu multumque agitata f. inunctio.

Aliud.

℞. *Calcis viuæ nouies lotæ,*
Tutiæ Alexandr. an. ℥ ij,
Album. ouor. num. ij.
Ceræ rec. ℥ j,

Misc. & cum oleo rosf. q. s. F. Vngu.

CONCLVSIO.

Atque hæc iſta ſunt, Lector Candide, quæ hoc tempore candidè tibi communicare voluimus in miraculis Chymicis & myſteriis Medicis. Quem titulum huic operi non inaniter præfixum deprehendes, ſi attentiori animo totum hunc libellum noſtrum percurras. Vtinam ſtimulus hîc ſit aliis in lucem emittendi quæ nimis ſecretò tenent cum damno humanorum corporum. Nihil enim adeò carum eſſe debet homini, quod non hominis cauſsâ facere debeat; ne ſoli ſibi natus eſſe dicatur, & talentum ſibi commiſſum humi ſeruaſſe. Quocirca his fruere amice Lector, & laboribus noſtris faue.

FINIS.

